

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Praha 2021

Tereza Konášová

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Vliv korejštiny jakožto mateřského jazyka při učení se angličtiny se zaměřením na gramatiku

The impact of Korean as a native language in English language
learning focused on grammar

Bakalářská práce

Tereza Konášová

Ústav Asijských studií

Vedoucí práce: Mgr. Vladislava Mazaná

Studijní obor: Koreanistika

2021

Poděkování

Tímto bych velice ráda poděkovala vedoucí své bakalářské práce Mgr. Vladislavě Mazaně za její trpělivost, ochotu a cenné rady při zpracování mé práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne 14. 5. 2021

.....

Tereza Konášová

Anotace

Tato práce se zabývá vlivem, který má korejšťina jako mateřský jazyk při učení angličtiny, přičemž je orientovaná výhradně na rovinu gramatickou. Cílem je tak podat konkrétní výčet gramatických jevů, ve kterých korejšťí mluvčí při anglickém projevu nejvíce chybují, a pokusit se určit, zdali jsou to chyby motivované právě přenosem z mateřské korejšťiny.

Poznatky z této práce mohou pomoci lépe pochopit, proč se mluvčí korejšťiny v angličtině jistých chyb dopouští. Výsledky analýzy mohou být rovněž aplikovány do oblasti českého jazyka. Jelikož si je angličťina a češťina v mnoha ohledech do jisté míry podobná, poznatky z této práce mohou sloužit jako podklad pro další výzkum vlivu korejšťiny na osvojování češťiny, či mohou být využiti při výuce českého jazyka rodilým korejšťým mluvčím.

Klíčová slova

osvojování jazyka, učení jazyka, jazykový transfer, interference, chybová analýza, gramatika, korejšťina, angličťina

Annotation

The bachelor thesis studies the impact of the Korean language as a native language in learning English while having its main focus on grammar. Its aim is to provide an inventory of errors that Korean speakers tend to make the most and attempt to identify whether they are in fact motivated by negative language transfer.

Its findings can be helpful to understand why Korean speakers are more likely to err in certain aspects. The data could also be potentially applied onto the Czech language. English and Czech both having some similar features, the findings can stand as a base for further studying the impact of the Korean language in learning Czech and can be also useful in the process of teaching the Czech language to Korean speakers.

Keywords

language acquisition, language learning, language transfer, interference, error analysis, grammar, Korean, English

Obsah

1. ÚVOD	9
2. ČÁST TEORETICKÁ	10
2.1. Osvojování druhého jazyka.....	10
2.1.1. První jazyk/mateřský jazyk	10
2.1.2. Druhý jazyk/cizí jazyk	11
2.1.3. Osvojování jazyka/učení jazyka.....	12
2.1.4. Vliv prvního jazyka na osvojování druhého jazyka	14
2.1.5. Interference	15
2.2. Typologie jazyků	18
2.2.1. Charakteristika korejštiny	18
2.2.2. Charakteristika angličtiny	19
2.3. Výuka angličtiny v Jižní Koreji	22
2.4. Nejčastější gramatické chyby.....	24
2.4.1. Členy	24
2.4.2. Plurál	28
2.4.3. Genitiv.....	30
2.4.4. Elize	31
2.4.5. Vynechání slovesa <i>to be</i>	31
2.4.6. Předložky	32
2.4.7. Komparace adjektiv	34
2.4.8. Slovosled.....	37
2.5. Chybová analýza	40
2.5.1. Teorie metody chybové analýzy	40
2.5.2. Postup chybové analýzy	41
2. ČÁST PRAKTICKÁ	48
3.1. Metodologie	48
3.1.1. Sběr dat	48
3.1.2. Identifikace chyb.....	52
3.2. Výsledky chybové analýzy	55
3.2.1. Chybný tvar slovesa	56
3.2.2. Člen.....	57
3.2.3. Plurál	59

3.2.4.	Genitiv.....	60
3.2.5.	Elize	60
3.2.6.	Vynechání slovesa <i>to be</i>	61
3.2.7.	Předložka.....	62
3.2.8.	Komparace adjektiv	63
3.2.9.	Slovosled.....	64
4.	ZÁVĚR	65
5.	POUŽITÉ ZDROJE	67

1. ÚVOD

Předmětem mé práce je sledovat vliv, který má korejština jako mateřský jazyk při učení angličtiny, přičemž se soustředím výhradně na rovinu gramatickou. Cílem je tak podat konkrétní výčet gramatických jevů, ve kterých korejští mluvčí při anglickém projevu nejvíce chybují, a pokusit se určit, zdali to jsou chyby motivované přenosem z mateřské korejštiny. Tato práce na základě kontrastivní analýzy mezi korejskou a anglickou gramatikou by měla pomoci pochopit, proč a jak k některým pro Korejce poněkud specifickým chybám dochází.

V první části nejprve definuji problematiku osvojování a učení druhého jazyka, velkou část pozornosti věnuji tzv. jazykovému transferu, který je v mé práci stěžejní. Jedná se o chyby v produkci v cílovém jazyce způsobené přenosem z prvního jazyka. Dále velmi stručně nastiňuji problematiku výuky angličtiny v Jižní Koreji. Poslední kapitolou teoretické části je pak teorie chybové analýzy, kterou jsem si zvolila jako metodologický postup při vlastním výzkumu.

V druhé části popisuji průběh a výsledky vlastního výzkumu, v rámci kterého jsem analyzovala celkem 300 gramatických chyb od 15 roditelích mluvčích korejštiny. Jedná se přitom o osoby, které jsou nějakým způsobem aktivní na veřejném dění. Tyto osobnosti lze rozdělit do čtyř kategorií – osobnosti aktivní na platformě *YouTube*, osobnosti aktivní na platformě *Twitch*, zpěváci a herci. Jsou to všechno osobnosti s nezanedbatelným vlivem na sociálních sítích a ve společnosti obecně, lze tedy odůvodněně předpokládat, že svými veřejnými projevy ovlivní i své sledovatele, ať už pozitivně, nebo negativně. Při analýze chyb aplikuji poznatky z teoretické části. Chyby zkoumám z hlediska jazykového transferu, tedy snažím se určit, zdali jsou tyto chyby motivované působením interlingvální interference.

Tato práce by měla pomoci lépe pochopit, proč se mluvčí korejštiny v angličtině jistých chyb dopouští. Na specifických příkladech demonstruji určité jevy v obou jazycích, porovnávám je spolu, a zkoumám, proč k nim dochází. Zároveň práce udává seznam gramatických jevů, ve kterých korejští mluvčí v angličtině chybují nejčastěji.

2. ČÁST TEORETICKÁ

2.1. Osvojování druhého jazyka

Na začátek teoretické části bych ráda uvedla klíčové termíny, se kterými ve své práci pracuji. Věnuji se také základům teorii o osvojování a učení jazyka a tzv. jazykového transferu, který je základním předmětem mé práce. Rovněž stručně představuji téma výuky anglického jazyka v Jižní Koreji.

2.1.1. První jazyk/mateřský jazyk

Pod termínem první jazyk (*first language*, L1) rozumíme takový jazyk, který si jedinec osvojil jako úplně první. Výraz může ale také referovat k jazyku, ve kterém daný jedinec upřednostňuje komunikovat. Pro většinu lidí je ovšem zbytečné mezi těmito dvěma významy rozlišovat, jelikož je pro ně jejich první jazyk obvykle rovněž tím preferovaným, je to jejich mateřský jazyk (*mother tongue*). U multilingválních jedinců ale může během života dojít i k opakovanému předefinování jejich prvního jazyka. S výrazem mateřský jazyk se mohou pojit jisté předpoklady, že dítě vyrůstá v určitém monolingvním etnolingvistickém společenství a je vychovááno svými biologickými rodiči v endogamní rodině, přičemž má matka ve výchově hlavní roli. Přestože takový model výchovy dítěte v naší společnosti převládá, není zajisté pravidlem. Děti mohou být adoptovány do jiné kultury, než jsou jejich biologičtí rodiče, nebo mohou vyrůstat v dětských domovech, a tak bude jejich první jazyk odlišný od jazyka jejich biologických rodičů.¹

Na základě literatury, ze které vycházím, v této práci pracuji převážně s termínem mateřský či rodný jazyk, jelikož pro osoby, jejichž projevy později analyzuji, je korejština mateřským

¹ KREJČOVÁ, Elena. *Problematika osvojování druhého jazyka – teorie a praxe*. Habilitační práce. Masarykova Univerzita, Filozofická fakulta. Brno, 2008. s.9.

jazykem (zároveň také prvním jazykem) v pravém slova smyslu. Příležitostné užití termínu první jazyk lze pak chápat synonymně.

2.1.2. Druhý jazyk/cizí jazyk

Termínem druhý jazyk (*second language*, L2) někteří lingvisté² označují jakýkoli nemateřský jazyk, který se jedinec začne učit po osvojení si svého jazyka mateřského. V tomto smyslu můžeme tedy mluvit nejen o v pořadí druhém osvojovaném jazyku, nýbrž o kterémkoli (i třetím, čtvrtém atd.). Osvojování (resp. učení) jakéhokoli dalšího nemateřského jazyka totiž podle nich podléhá vždy stejným zákonitostem, ať už se jedná o osvojování v komunitě tímto jazykem mluvící, či v rámci systematické výuku např. jazykového kurzu.³

Jiní lingvisté oproti tomu považují za důležité výrazy druhý jazyk a cizí jazyk oddělit. Druhý jazyk by byl pak takový, který si jedinec osvojuje v přirozeném prostředí (migranti, kteří si potřebují osvojit nový jazyk, úřední jazyk nějaké komunity mluvící jiným mateřským jazykem apod.), a cizí jazyk (*foreign language*) by znamenal jazyk systematicky a cílově osvojovaný (zejména ve školním prostředí) v komunitě, ve které se daný jazyk oficiálně nepoužívá (např. právě výuka angličtiny v Jižní Koreji).⁴

Současné používání termínů druhý a cizí jazyk v této práci by opět mělo být chápáno synonymně.

² např. Ellis (1997), Mitchell a Myles (2004)

³ KREJČOVÁ, Elena. *Problematika osvojování druhého jazyka – teorie a praxe*. Habilitační práce. Masarykova Univerzita, Filozofická fakulta. Brno, 2008. s. 11.

⁴ tamtéž

2.1.3. Osvojování jazyka/učení jazyka

V rámci lingvistické teorie se často setkáme se dvěma termíny: osvojování jazyka (*language acquisition*, 언어 습득 *önö süpttük*) a učení jazyka (*language learning*, 언어 학습 *önö hakssüp*). O rozdílech mezi těmito dvěma výrazy nepanuje obecná shoda, někteří autoři striktně odmítají rozlišovat mezi procesem osvojování a učení, jiní jej považují za zcela zásadní. Termínem osvojování (*acquisition*) rozumíme nevědomé nabytí jazyka. Užívá se v kontextu jak jazyka mateřského (*first language acquisition*, FLA), tak i při osvojování jazyka druhého (*second language acquisition*, SLA). Oproti tomu učení (*learning*) by byl proces vyvíjení vědomé snahy za účelem získání jazykových znalostí.⁵

Na diferenciaci mezi osvojováním a učením stojí často citovaná Krashenova hypotéza (*Acquisition-Learning Hypotheses*⁶), která tyto procesy chápe jako dva různé způsoby nabytí znalostí druhého jazyka. Průběh SLA Krashen přímo spojuje s procesem, kterým prochází malé děti při osvojování prvního jazyka. Jelikož proces osvojování probíhá mimoděčně, jedinec si v danou chvíli neuvědomuje, že nabývá nových jazykových schopností. Proto k osvojování běžně nedochází v pedagogickém prostředí, jelikož hlavní funkcí takových institucí je naopak proces učení (což ovšem neznamená, že všech znalostí v takovém prostředí získaných musí být nutně nabyto vědomě). V běžném životě můžeme o osvojování jazyka mluvit v takových situacích jako je např. konverzace, četba knihy nebo sledování filmu. Proces učení Krashen definuje jako záměrnou a vědomou snahu. Ovšem například četba knihy, která by za jiných okolností byla považována za nevědomé osvojování jazyka, může být rovněž procesem učení, čte-li ho jedinec záměrně s cílem studia jazyka. Typické situace pro učení jazyka jsou pak různé jazykové kurzy na školách či v zaměstnání. Podle Krashena jsou tyto dva procesy rozdílné také tím, jak s nově získanými informacemi nakládá náš mozek. Vědomosti získané procesem učením, nazývané deklarativní znalosti, jsou v našem mozku uloženy vědomě. V případě potřeby tedy náš mozek ví, kde jsou tyto informace uloženy a má k nim přístup. Procedurální znalosti, získané procesem osvojování, se ukládají do našeho mozku podvědomě a jejich lokalizace je tak mnohem složitější.

⁵ KRASHEN, Stephen. *Second Language Acquisition and Second Language Learning*. Oxford: Pergamon. 1981. s. 37-92.

⁶tamtéž

Tato teorie tedy nabádá k otázce: Jak by mohl náš mozek efektivně využívat informace, ke kterým nemá okamžitý přístup? Podle Krashena je v procesu osvojování nevědomý nejen vstup a uložení nové informace, ale zároveň i výstup. Stejně jako dítě, které nemá žádné formální znalosti gramatiky, je schopno produkovat gramaticky správné věty ve svém L1, je i jedinec osvojující si druhý jazyk schopen produkovat výpovědi v L2 se stejnou automatizací, která mimoděk využívá podvědomě uložených jazykových znalostí. Oproti tomu naučený jazyk vyžaduje před samotným jazykovým výstupem určitý proces vybavování a následně vědomé aplikace naučených znalostí.⁷

Krashenovu teorii kritizují například Watson-Gegeo a Nielsen, kteří ve své teorii jazykové socializace (*Language Socialization*⁸) tvrdí, že dichotomická diferenciací mezi osvojováním a učením jazyka je velkým omylem. Watson-Gegeo a Nielsen odmítají, že k procesu osvojování dochází výhradně v „naturalistickém prostředí“ (v nepedagogickém) a k procesu učení výhradně v prostředí formálním (pedagogickém). Podle teorie jazykové socializace jsou sociokulturní kontexty, ve kterých k veškerému kognitivnímu vývoji dochází, navzájem rovnocenné (domov, komunita, škola apod.). Výuka cizích jazyků ve vzdělávacích institucích je tedy přirozenou a nevyhnutelnou součástí sociálního života v naprosté většině kultur a tento způsob adaptace jazykových znalostí je tedy jen jednou součástí procesu osvojování jazyka, mezi kterými nelze diskriminovat. V této teorii se odvolávají i na některé výzkumy, které jejich hypotézu potvrzují, např. Ellis⁹ ve své práci dochází k závěru, že „výsledky naturalistického a pedagogického učení jsou identické“. Long¹⁰ ve své studii uvádí, že „instrukce proces nabývání znalostí dokonce urychlují“. Těmito závěry se snažili Watson-Gegeo a Nielsen kritizovat Krashenovu teorii, ve které jasně favorizoval proces osvojování. Jejich teorie ale není konzistentní v jejich holistickém přístupu k jazykové socializaci, jelikož k popření Krashenovy teorie sami mezi osvojováním a učením rozlišují.

V této práci mezi dvěma termíny nutně nerozlišuji, jelikož pro můj výzkum není klíčový rozdíl mezi procesem osvojováním a učením, nýbrž výsledný produkt tohoto procesu.

⁷ KRASHEN, Stephen a TERRELL, Tracy. *The natural approach: Language acquisition in the classroom*. 1983. New York: Pergamon Press. s. 136.

⁸ WATSON-GECEO, Karen a NIELSEN, Sarah. *Language socialization in SLA*. Malden, MA: Blackwell. 2003. s. 155-177.

⁹ ELLIS, David. *A behavioral approach to information retrieval system design*. In: DOUGHTY, Catherine a LONG, Michael (Eds.). *Journal of Documentation*. Vol. 45, No.3. 1989. s. 171-212.

¹⁰ LONG, Michael. *Instructed Interlanguage Development*. In: BEEBE, Leslie (Ed.). *Issues in Second Language Acquisition: Multiple Perspectives*. Rowley, MA: Newbury House. 1988. s. 115-141.

2.1.4. Vliv prvního jazyka na osvojování druhého jazyka

Pod pojmem jazykový transfer (*language transfer*) rozumíme aplikaci nějakých lingvistických struktur prvního jazyka (osvojeného) na jazyk druhý (osvojovaný), případně můžeme mluvit také o vlivu L2 na L1. Vliv prvního jazyka se při osvojování druhého jazyka může projevat kladně (*positive transfer*) či záporně (*negative transfer*). Ke kladnému transferu dochází tím více, čím více si jsou dva jazyky navzájem podobné. U jazyků sobě si blízkých zpočátku značně ulehčuje znalost prvního jazyka proces osvojování jazyka druhého a student tak může rychleji dělat pokroky. V pokročilejších fázích osvojování ale mohou právě tyto podobnosti představovat jisté komplikace, jelikož student má na základě jistých paralel mezi dvěma jazyky tendenci vytvářet mylné korelace mezi jazykem mateřským a cílovým.¹¹ Může tak docházet např. k tzv. *false friends*, což jsou slova ve dvou jazycích, která se mohou na první pohled zdát stejná, sémanticky se však liší (např. **컨닝** *cunning*, *kchönniŋg*, v angličtině znamená přídavné jméno lstivý, v korejštině má význam podvádět (při zkoušce)).¹²

Pokud pod vlivem mateřského jazyka dojde v cílovém jazyce k chybě, mluvíme o záporném přenosu nebo také interferenci. V souladu s teorií kontrastivní analýzy, čím více se od sebe dva jazyky liší, tím více interferencí můžeme očekávat. Aplikovaná lingvistika se soustředí více právě na záporný přenos, jelikož se obecně věří, že interference představují při osvojování druhého jazyka největší překážku.¹³ Některé výzkumy tvrdí, že interference způsobují až 80 procent všech chyb, např. ale Lott¹⁴ jim ve své práci přisuzuje přibližně 50 procent chyb. V odborné literatuře ovšem neexistují jednoznačné statistiky, jaký má interference skutečný vliv na osvojování L2, jelikož vznik chyby je jev natolik komplexní, že je často těžké určit jeho původ. K chybám v osvojování L2 dochází také pod vlivem stresu či psychické únavy, tyto jevy mohou dokonce zvýšit výskyt mezijazykové interference. Interferencím se podrobněji věnuji v následující podkapitole.

¹¹ ELLIS, Rod. *Second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press, 1997. ISBN 978-0194372121. s. 17-47.

¹² SHAFFER, David. *Teaching Techniques for Korean Loan-word Interference*. dostupné z: <http://pusanweb.com/kotesol/conf99/shaffer.html> (12. května 2021)

¹³ KREJČOVÁ, Elena. *Problematika osvojování druhého jazyka – teorie a praxe*. Habilitační práce. Masarykova Univerzita, Filozofická fakulta. Brno, 2008. s. 15.

¹⁴ LOTT, David. *Analysing and counteracting interference errors*. In: *ELT Journal*. Vol. 37 No. 3. 1983. s. 256–26.

2.1.5. Interference

Jako interferenci obecně chápeme vzájemné působení dvou (a případně více) jevů v rámci jednoho jazyka (interference intralingvální) anebo působení dvou (či více) různých jazyků (interference interlingvální). Negativní transfer, v rámci kterého dochází k přenosu lingvistických struktur jednoho jazyka na druhý, může ovlivnit jak tzv. vnější formy jazyka (např. na úrovni fonetické a fonologické je zodpovědný za neautentický přízvuk), tak i vnitřní formy jazyka (přenášení sémantiky slov, přenášení idiomatičnosti, časování sloves atd.) Psycholingvistika považuje tento jev za jistý způsob návyku – jedinec využívá prvky svého prvního jazyka v kontextu osvojovaného jazyka, což ovšem může vést k chybě, pokud se struktury těchto jazyků liší. Existující zautomatizované návyky z mateřského jazyka zpomalují zautomatizování nových návyků v dalším osvojovaném jazyce, na vytváření těchto nových návyků tedy působí negativně.¹⁵

Podle některých lingvistů se interferenční jevy vyskytují zejména u osvojování jazyka blízkého mateřštině. Osvojování takového jazyka je obtížné právě kvůli tomu, že se mnohdy navzájem podobné jevy shodují jen částečně, což se může projevit na všech strukturách jazyka. Čím více si jazykové jevy jsou podobné, tím náročnější je proces diferenciacce mezi nimi.¹⁶

Myšlenka, že osvojování blízkého jazyka nutně více podléhá interferencím, bývá často popírána tím, že při osvojování vzdálených jazyků je třeba brát počítat s většími překážkami, a tudíž s větší mírou interference. V momentě, kdy jsou struktury cizího jazyka pro jedince příliš náročné, sáhne po familiárních strukturách mateřštiny. Dechert¹⁷ ve svém výzkumu psaného jazyka potvrzuje svou teorii, že čím vzdálenější dva jazyky jsou, tím větší je výskyt chyb, které nesou stopy struktury prvního jazyka. V jazykovědě ovšem doposud neexistuje žádná přesvědčivá statistika, která by jednoznačně ukazovala k jedné či druhé teorii.

¹⁵ ELLIS, Rod. *Second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press, 1997. ISBN 978-0194372121. s. 51-9

¹⁶ tamtéž

¹⁷ DECHERT, Hans. *How a story is done in a second language*. In: FAERCH, Claus a KASPER, Gabriele (Eds.). *Strategies in interlanguage communication*. Harlow: Longman. 1983. s. 175–191.

2.1.5.1. Vznik interference

Příčinu vzniku interference vysvětluje psycholingvistika jako inklinaci přenášet vyjadřovací způsoby v mateřštině, na které si mluvčí zvykl, a zdají se mu tedy přirozené a obecně platné, i do oblasti cizího jazyka. Takovéto dříve vytvořené spoje se i při osvojování nového návyku, a často i po jeho osvojení, stále aktualizují. Spoj vytvořený v mateřštině je silnější než nově vytvořený spoj v cizím jazyce. Podmínkou pro posílení nově vytvořeného spoje a zároveň překonávání interference je schopnost mozkové kůry vypracovat reakci pouze na jeden přesně vymezený podnět a utlumit reakci na všechny podněty jemu blízké.¹⁸

2.1.5.2. Interference interlingvální a intralingvální

Na základě jazykového zdroje rozlišujeme tzv. referenci mezijazykovou (interlingvální) a vnitrojazykovou (intralingvální). K interferenci mezijazykové dochází, pokud negativní transfer vzniká na základě jazykových návyků z prvního jazyka. Uživatel jazyka přizpůsobuje vyjadřování jemu známým pravidlům v mateřštině, tedy vnucuje cizímu jazyku konstrukce z mateřštiny. Mezijazyková interference může ovšem fungovat i v opačném směru, tedy druhý jazyk může ovlivnit jazyk první.¹⁹

Vnitrojazyková interference naopak vzniká vlivem určitých jevů na aplikaci či chápání jiných jevů v rámci téhož jazyka. Dochází k tzv. nedostatečné diferenciaci, kterou nazýváme také asimilační tendencí. Chyby jsou vyvolány již získanými návyky v cílovém jazyce a jsou ovlivněny koexistencí podobných jevů, které se mohou vyskytovat na všech jazykových rovinách.²⁰

Někteří lingvisté tvrdí, že v počátečních fázích osvojování cizího jazyka převažuje z velké většiny interference mezijazyková, s nabývajícími jazykovými znalostmi se ale začne značně projevovat i interference vnitrojazyková. Pokud působí oba tyto typy interference současně,

¹⁸ ELLIS, Rod a BARKHUIZEN, Gary. *Analysing Learner Language*. China: Oxford University Press. 2005. ISBN 0-19-431634-3. s.143-9.

¹⁹ tamtéž

²⁰ ELLIS, Rod a BARKHUIZEN, Gary. *Analysing Learner Language*. China: Oxford University Press. 2005. ISBN 0-19-431634-3. s.143-9.

mluvíme o tzv. interferenci kombinované, tedy interference vyvolaná dvojitým působením interference intralingvální a interlingvální.²¹

²¹ HENDRICH, Josef. *Didaktika cizích jazyků*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. 1988. s. 47-48.

2.2. Typologie jazyků

V této kapitole podávám stručnou charakteristiku dvou analyzovaných jazyků – korejštiny a angličtiny. Jazyky zkoumám z hlediska genealogické, morfologické a syntaktické typologie. Popisuji, jak fungují a zaměřuji se na největší rozdíly mezi nimi. Tyto poznatky představují teoretický základ, o který se opírám v následujících kapitolách a v samotné chybové analýze.

2.2.1. Charakteristika korejštiny

Z hlediska genealogie není původ korejštiny doposud nikterak vědecky důkladně probádán. Dlouho byla řazena mezi uraloaltajské jazyky, do kterých na základě společných typologických a genealogických znaků řadíme nejen jazyky turecké a mongolské, ale také například finštinu, estonštinu či maďarštinu. Teorie uralsko-altajské jazykové rodiny není však mnoha lingvisty považována za legitimní. Vznikla v minulém století na základě určitých podobností mezi uralským a altajským kmenem, mnozí však tvrdí, že mezi nimi nejsou o nic větší podobnosti, než mezi jinými jazykovými rodinami. Některé jazyky navíc používají pro zápis latinku (turečtina, maďarština atd.), některé cyrilici (kazaština, mongolština atd.) a některé arabské písmo (např. ujgurština). Přestože existuje hypotéza, že ugrofinské a altajské kmeny patřily kdysi do jednoho svazového kmenu Hunů, a v této době se tak mohly navzájem ovlivňovat, nelze doposud příbuzenské vztahy mezi těmito jazyky jednoznačně prokázat.²²

Dnes se většina lingvistů přiklání k hypotéze, která staví korejštinu jako jazyk izolovaný (고립어 *koribŏ*), k čemuž se badatelé často přiklání i v případě japonštiny. Kvůli nedostatku srovnávacího materiálu z nejstarších částí jazykového vývoje je nelze s jistotou zařadit do příbuzenského vztahu s žádnou jinou jazykovou skupinou.²³

Z hlediska morfologické typologie je korejština jazykem aglutinačním, který pro vyjádření gramatických funkcí využívá afixů (tj. předpony, přípony a vpony). Tyto afixy se připojují ke

²² PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejského jazyka*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2178-4. s. 14.

²³ tamtéž

kmeni, což je ta část slova, která se v různých tvarech při ohýbání téhož slova nemění a mnohdy bývá totožná s kořenem. Podobně fungují i jazyky flektivní, u aglutinačních jazyků však nese každý jeden afix jen jednu gramatickou funkci.

Z hlediska syntaktické topologie má korejština poměrně volný slovosled typu S-O-V (subject – object – verb) se slovesem na konci věty. Řadí se mezi jazyky postpoziční, kdy jsou gramatické vztahy vyjadřovány postpozičně. Užívá k tomu partikulí u jmen (집-이 *čib-i*, 나-의 *na-ŭi*, 학생-들-만 *hakssäng-dŭl-man*) nebo různými koncovkami či sufixy u sloves (가-겠-습니다 *ka-ge-ssŭmnida*, 잡-히-었다 *ča-pchi-ötta*), pomocným slovesem v postpozici za slovesem významovým (가-버리다 *ka-bŏrida*, 도와-주다 *towa-džuda*/도와-드리다 *towa-dŭrida*) apod.²⁴ Zvláště u sloves si můžeme všimnout velkého počtu gramatických morfémů řazených za sebou a připojovaných ke kořeni slova, kterými je korejština schopna vyjádřit např. stupeň zdvořilosti, čas či způsob. Korejšťina má také bohatý systém pádových a jiných pomocných partikulí u jmen, které jasně vyjadřují gramatický význam slov. Díky tomu si může dovolit volnější slovosled než angličtina, jelikož podle pádové partikule můžeme gramatickou funkci jména určit vždy, ať už se ve větě nachází kdekoli.

Korejština má omezený počet slovních druhů, přičemž nejdůležitějším je právě sloveso a úplně chybí kategorie spojek a předložek, pro jejichž vyjádření korejština používá bohatý systém pádových koncovek. Neodlišuje jmenný rod, nezná členy a morfologie sloves a tzv. kvalitativních sloves, které v korejšťině plní funkci adjektiv, je prakticky shodná. Ohýbání korejských sloves, tedy skloňování a časování, je poměrně pravidelné a nepravidelných tvarů existuje jen pomálu.

2.2.2. Charakteristika angličtiny

Angličtina je dnes po čínštině a španělštině třetím nejrozšířenějším mateřským jazykem vůbec.²⁵ Mluví jím lidé ze Spojených států amerických, Spojeného království, Irska, Austrálie,

²⁴ PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejského jazyka*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2178-4. s. 62.

²⁵ informace převzata z: <https://www.ethnologue.com/guides/most-spoken-languages>

Nového Zélandu nebo Kanady. V mnoha zemích, jako je například Indie, Singapur nebo Jihoafrická republika, figuruje angličtina jako jeden z úředních jazyků. Tento jazyk je dnes považován za světový lingua franca, tedy jazyk, který nerodilí mluvčí s různými mateřskými jazyky používají ke globální komunikaci mezi sebou.

Genealogie řadí angličtinu do rodiny indoevropských jazyků, přičemž se řadí k jazykům západogermánským, stejně jako němčina nebo holandština. První vývojová fáze angličtiny, nazývanou jako staroangličtina, vznikla z dialektů germánských kmenů, které v pátém století našeho letopočtu vpadly do východní Anglie. Byla pod velkým vlivem staroseverštiny (Vikingové), latiny a keltských jazyků ze strany původních obyvatel Britských ostrovů. Od 12. století pak mluvíme o tzv. střední angličtině, jejíž gramatika je v mnoha ohledech jednodušší než ta staroanglická. Jazyk pomalu ztrácí potřebu slova ohýbat, spoléhá se více na předložky a pevný slovosled. Tím se střední angličtina blíží už spíše jazyku analytickému. Angličtina, kterou se mluví dnes, nazýváme moderní angličtinou a její počátky můžeme sledovat již v dílech Williama Shakespeara z konce 16. století. Moderní angličtina se dělí na jednotlivé národní varianty v rámci celého světa (americká angličtina, britská angličtina, australská angličtina apod.), které se mohou lišit výslovností ale i třeba samotnou slovní zásobou.

V rámci morfologické typologie se angličtina řadí mezi jazyky analytické. Analytické jazyky pracují s volnými morfémy, nepoužívají tedy skloňování či časování, forma morfémů zůstává stále stejná. Funkci gramatických funkcí v tom případě přebírají slovosled a tzv. funkční slova.

Z hlediska syntaktické morfologie má angličtina velmi ustálený slovosled typu S-V-O (subject – verb – object), považujeme ji za jazyk převážně analytický (též izolační). Výhradně analytické jazyky (např. vietnamština či barmština) nepoužívají skloňování ani časování slov a gramatické funkce vyjadřují pomocí slovosledu a tzv. funkčních slov. Tyto jazyky mají tedy velmi striktní syntax, prostřednictvím kterého mohou vyjádřit i kategorii určitosti, pro kterou angličtina používá determinátory *the* a *a*. Pod vlivem staroangličtiny, která byla podobně jako čeština jazykem flektivním, ovšem dnes nemůžeme moderní angličtinu považovat za jazyk čistě analytický, jelikož dodnes obsahuje některé prvky ohýbání (vyjadřování mluvnických kategorií jako např. číslo, osoba, čas atd.).

Zajímavostí je, že angličtina používá historický pravopis reflektující jazykovou situaci zhruba z počátku 15. století. Nereflektuje tedy fonetické změny, ke kterým došlo v pozdější fázi vývoje a psaná forma jazyka se s jeho mluvenou značně rozchází. V současné době můžeme mluvit o dvou normovaných variacích anglické výslovnosti, a to britské (Received Pronunciation) a americké (General American).

Angličtina nerozlišuje jmenný rod, výjimkou jsou osobní a přivlastňovací zájmena ve 3. osobě čísla jednotného – *he, she, it; his, her its*. Tato zájmena se používají na základě přirozeného rodu a nemají žádný vliv na mluvnické tvary jednotlivých slov. Stejně tak využívá angličtina i skromného systému pádů – dodnes se zachoval pouze nominativ a genitiv, jehož funkce je výhradně přivlastňovací (- 's, v množném čísle -s ').

2.3. Výuka angličtiny v Jižní Koreji

V dnešní době se angličtina používá více a více i v zemích, kde není oficiálním ani úředním jazykem. Rodilých mluvčích angličtiny je na celém světě asi 350 milionů, zatímco počet nerodilých mluvčích se odhaduje až na 1,2 miliardy.²⁶ Dnes můžeme tedy angličtinu chápat už ne striktně jako jazyk anglofonních zemí, ale spíše jako mezinárodní jazyk, v rámci kterého si lingvistickou identitu mohou vytvářet i nerodilí mluvčí. Již se neváže jen ke kultuře britské nebo americké, ale musí být schopna pojmut kulturu i velmi vzdálených zemí. Jako lingua franca je nejdominantnějším jazykem pro komunikaci v našem dnešním propojeném multikulturním světě a z tohoto důvodu se výuka angličtiny oproti jiným jazykům stala v mnoha zemích jednoznačnou prioritou. I v silně monolingvní Jižní Koreji se s ekonomickým růstem stala angličtina tak významným jazykem, že již od roku 1998 diskutuje o tom, že by se měla stát úředním jazykem.²⁷ Dobrá znalost angličtiny je dnes v Koreji důležitým faktorem, ke kterému se dnes přihlíží jak ve školách, tak v zaměstnání. Tento neustálý tlak své jazykové schopnosti usilovně zlepšovat s sebou ale přináší i značná negativa – studenti jsou nadmíru vytíženi množstvím učiva a ceny za soukromou výuku angličtiny neustále stoupají.²⁸ Umět anglicky není pro Korejce něco volitelného, je to nutný atribut k tomu získat dobré vzdělání a uplatnit se na trhu práce.

Do roku 1997 začínala povinná výuka angličtiny od 12 let věku, tj. v sedmé třídě základní školy, dnes se děti začínají anglicky učit ve třetí třídě, tedy když je dětem 9 let. V roce 2008 mělo dojít k proměně školního systému a výuka angličtiny měla být povinná pro všechny děti od první třídy. Ministerstvo školství ale nakonec výuku pro děti mladší 8 let zakázala, aby tak zamezili tomu, že by si děti z tak intenzivního vzdělávání odnesli nějakou újmu. Dnes mají děti ve třetí až

²⁶ ČŎN, Mi-hjŏn. *Globalization and native English speakers in English Programme in Korea (EPIK)*. In: *Language, Culture and Curriculum*. Vol. 22, No.3. 2009. s. 231-243. doi: 10.1080/07908310903388933.

²⁷ I, Wan-gi. *Jŏng-ŏkwa kjojukkwađžŏngŭi pchjŏnčhankwa jŏng-ŏ kjojugŭi kwadže*. In: *Jŏng-ŏ kjojuk*. Vol. 70, No. 5. 2015. s. 35-32.

²⁸ I, Wan-gi. *Jŏng-ŏkwa kjojukkwađžŏngŭi pchjŏnčhankwa jŏng-ŏ kjojugŭi kwadže*. In: *Jŏng-ŏ kjojuk*. Vol. 70, No. 5. 2015. s. 25-32.

šesté třídě povinně jednu až dvě hodiny angličtiny týdně, od sedmé do deváté třídy se učí dvě až čtyři hodiny týdně a na střední pak mají žáci povinně čtyři hodiny angličtiny týdně.²⁹

V roce 1995 korejská vláda spustila tzv. *English Programme in Korea* (EPIK), v rámci kterého chce angažovat anglické rodilé mluvčí do jazykové výuky. Podle ministerstva školství má tento program jednak celostátně zlepšit úroveň angličtiny, povzbudit kulturní výměnu mezi Koreou a západními anglofonními zeměmi, a jednak by měl Koreji představit nové pedagogické techniky v jazykové výuce.³⁰ V rámci tohoto programu v roce 2012 v Koreji působilo 8 520 zahraničních učitelů, toto číslo ovšem během pouhých čtyř let téměř o polovinu, v roce 2016 jich už bylo jen 4962. Jedním důvodem byly škrty v rozpočtu ministerstva školství, kvůli kterým museli být někteří učitelé propuštěni. Dalším důvodem jsou ovšem stížnosti, které na zahraniční učitele podávají jejich korejské kolegové. Jejich metoda výuky je prý neadekvátní a neefektivní, zahraniční učitelé se příliš soustředí na mluvení a poslech a nevěnují dostatečnou pozornost výuce gramatiky a čtení.³¹ Pravdou je, že příchozí učitelé ze zahraničí nemusí mít žádnou speciální kvalifikaci ani zkušenosti. Stačí, pokud jsou držitelem pasu některé z krátkého seznamu zemí (Austrálie, Kanada, USA, Irsko, Nový Zéland, Velká Británie a Jižní Afrika) a postačí jim mít jen bakalářský titul bez ohledu na obor.³² Kvalita výuky v tomto ohledu může tedy být mnohdy dosti kolísavá. Na druhou stranu, zahraniční učitelé si často stěžují, že nemají možnost se v rámci výuky dostatečně angažovat a jsou nuceni striktně dodržovat velmi detailní školní osnovy, které jsou podle jejich názoru na výuku jazyka neefektivní.

I přes všechny tyto snahy tedy nejsou výsledky korejských studentů v porovnání se světem úplně uspokojivé. Podle statistiky *Education First* se v roce 2020 Korea se svými výsledky v angličtině jakožto cizím jazykem umístila mezi 100 zkoumanými zeměmi na 32. místě (Česká republika byla na 19. místě).³³

²⁹ ČIN, Kjŏng-ä a KWŎN, Sŏ-gjŏng. *Čchodŭnghakkjo jŏng-ŏ kjojugŭi siltchäwa čängččŏm: kjosauŭi insik čungsimŭro*. In: *Hjŏndä jŏng-ŏ kjojuk*. Vol. 21, No. 1. 2020. s. 22-31.

³⁰ ČCHŎ, Hŭi-jŏng. *Hangugin jŏng-ŏ kjosawa wŏnŏmin jŏng-ŏ kjosauŭi hjŏmnjŏkssuŏbul tchonghan ŭisatŏchongnŭngnŏk hjangsange kwanhan jŏngu*. Magisterská práce. Chosun University, Department of English education. 2015. s. 9-11.

³¹ tamtéž

³² ČŎN, Mi-hjŏn. *Globalization and native English speakers in English Programme in Korea (EPIK)*. In: *Language, Culture and Curriculum*. Vol. 22, No.3. 2009. s. 231-243. doi: 10.1080/07908310903388933.

³³ EF English Proficiency Index 2020. <https://www.ef.com/epi>

2.4. Nejčastější gramatické chyby

V této kapitole představuji osm typů nejčastějších gramatických chyb, kterých se mluvčí korejštiny v angličtině dopouští. Vycházím přitom z vlastního výzkumu, následující kategorizace tedy reflektuje výsledky mé chybové analýzy. Jednotlivé jevy podrobně popisují jak v angličtině, tak v korejštině, porovnávám je mezi sebou a z hlediska jazykového transferu se snažím vysvětlit, proč k určitým chybám dochází.

2.4.1. Členy

Členy jsou prostředky gramatické kategorie určenosti a dodávají obecnému substantivu informace o povaze jeho denotátu, tedy zdali jde o obecný pojem nebo o jednotlivinu, v případě jednotliviny pak navíc zdali je referent v kontextu jednoznačně určen či nikoli. Člen má syntakticky funkci determinátoru, je to nesamostatný větný člen v rámci jednoho větného členu realizovaného substantivem, ve kterém zpravidla předchází před premodifikací. Na rozdíl od premodifikátoru doprovází příslušný větný člen obligatorně (ale může být nulový) a je vždy pouze jeden. Modifikátory jsou vždy fakultativní a může jich být několik (např. *extremely talented young film director*, nesmírně nadaný mladý režisér).³⁴

Angličtina rozlišuje člen neurčitý (*a, an*), určitý (*the*) a nulový. Člen určitý má stejnou formu pro jednotné i množné číslo, má však dvě výslovnostní varianty. Pokud stojí před slovem začínající s vyslovovanou souhláskou, vyslovuje se člen *the* jako /ðə/ (*the usage*, užívání; *the one-sidedness of the argument*, jednostranost argumentu), pokud stojí před vyslovovanou samohláskou, vyslovuje se jako /ði/ (*the aim*, cíl; *the obstacles*, překážky; *the heir*, dědic). Existuje také důrazná výslovnost /ði:/ (stejná u slov s vokalicickým i konsonantickým začátkem), která se vyskytuje například u diktování v pomalém tempu, či v honorifikační funkci. Člen neurčitý má pouze tvar singuláru, v plurálu mu odpovídá člen nulový, případně nepřízvučné *some*. Tvar *a* stojí před slovy začínající vyslovovanou souhláskou (*a proposal*, návrh, *a unanimous vote* (spojení hláskou /j/

³⁴ DUŠKOVÁ, Libuše. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. vyd. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2211-0. s. 60-81.

[ə ju' nænəməs vout]), jednomyslné hlasování), tvar an pak před slovy s vyslovovanou samohláskou (*an attempt*, pokus; *an obstacle*, překážka; *an hour* (hláska /h/ zde ve výslovnosti zaniká), hodina).³⁵

Členy mají místo před svým řídicím substantivem, např. *The early bird catches the worm*. Ranní ptáče dál doskáče. Pokud má dané substantivum premodifikaci, klade se člen před ní, např. *Lead is a poor conductor*. Olovo je špatný vodič.³⁶

Členy vyjadřují dva základní druhy reference:

1. Generická reference

Znamená odkazování na příslušný denotát jako na obecný pojem. V případě počitatelných substantiv zahrnuje celou třídu příslušných předmětů, v případě substantiv nepočitatelných pak veškerou příslušnou entitu.³⁷

	počitatelná substantiva	nepočitatelná substantiva
reference generická	<i>the doctor</i> <i>a doctor</i> <i>doctors</i>	<i>money</i> <i>milk</i>

Např.:³⁸

A/The doctor has great responsibility. (Lékař má velkou odpovědnost. Lékaři mají velkou odpovědnost.) (tj. všichni lékaři, generická reference)

Money isn't everything. (Peníze nejsou všechno.) (generická reference)

2. Singulativní reference

Znamená odkazování na jednotlivý předmět nebo na nějakou část či projev jisté entity.

³⁵ DUŠKOVÁ, Libuše. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. vyd. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2211-0. s. 60-81.

³⁶ tamtéž

³⁷ tamtéž

³⁸ příklady převzaty z: tamtéž

Tento předmět či entita může být v komunikační situaci jednoznačně určen (singulativní reference určitá) nebo nikoliv (singulativní reference neurčitá).³⁹

Např.:⁴⁰

What did the doctor prescribe? (Co lékař předepsal?) (singulativní reference určitá)

Here is the money that I owe you. (Tady jsou ty peníze, co jsem ti dlužen.)

(singulativní reference určitá)

You should consult a doctor. (Měl by ses poradit s (nějakým) lékařem.) (singulativní reference neurčitá)

I need (some) money. (Potřebuji (nějaké) peníze.) (singulativní reference neurčitá)

		počitatelná substantiva	nepočitatelná substantiva
reference singulativní	určitá	<i>the doctor</i> <i>the doctors</i>	<i>the money</i> <i>the milk</i>
	neurčitá	<i>a doctor</i> <i>doctors</i> <i>some doctors</i>	<i>money, some money</i> <i>milk, some milk</i>

Korejština členy jako takové nemá, nicméně jejich funkci velmi vzdáleně supluje nominální koncovka 이/가 *i/ka* a pomocná partikule 는/은 *nŭn/ŭn* a to v tom smyslu, že korejské 는/은 *nŭn/ŭn* a anglické *the* se obvykle vztahují k již známé, staré informaci, 이/가 *i/k* společně s *a, an* naopak k informaci nové. Srovnajme následující věty (Mám nového kamaráda. Tomu kamarádovi je 17 let.):

새로운 친구가 생겼어요. 그 친구는 17 살이에요. *Säroun čchin-guga sāngkjössöjo. Kŭ čchin-gunŭn jörilgop sarijejo.*

³⁹ DUŠKOVÁ, Libuše. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. vyd. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2211-0. s. 60-81.

⁴⁰ příklady převzaté z: tamtéž

I have a new friend. The friend is 17 years old.

Právě proto, že v korejštině neexistuje pravý ekvivalent, představují anglické členy pro korejské mluvčí jednu z největších překážek. Ovšem chyby, kterých se nerodili mluvčí dopouští, nemusí být nutně motivované pouze interferencí z roditelského jazyka (korejštiny), ale jsou pravděpodobně z velké části intralingvální. Chyby, kterých se ve členech dopouští nerodili mluvčí, jsou v podstatě srovnatelné s chybami roditelských mluvčí v raných fázích osvojování si mateřského jazyka. Jsou to chyby vznikající v jazyku jako takovém a jsou způsobené syntaktickými a sémantickými nuancemi, které se na anglické členy kontextuálně vážou.

Mohou nastat tři chyby: vynechání členu, adice členu a užití špatného členu:

1. Vynechání určitého členu *the*

And you need to spin () whole body. (And you need to spin **the** whole body.)*

What's () color of (*) car? (What's **the** color of **the** car?)*

Is this () joke again? (Is this **a** joke again?)*

Vynechání neurčitého členu *a, an*

They had () big dinner. (They had **a** big dinner)*

I will send you guys () message. (I will send you guys **a** message.)*

2. Adice určitého členu *the* (správně nulový člen)

*We went to *the Europe for 3 weeks. (We went to Europe for 3 weeks.)*

*What is more important than *the love? (What is more important than love?)*

Adice užití neurčitého členu *a, an* (správně nulový člen)

*There is not *a much meaning. (There is not much meaning.)*

*It's been *a three years since I saw her. (It's been three years since I saw her.)*

3. Nesprávné užití neurčitého členu *a, an* (správně člen určitý)

*What's *a difference pancetta and bacon? (What's **the** difference pancetta and bacon?)*

*I don't know whether I can get *a ticket. (I don't know whether I can get **the** ticket.)*

Nesprávné užití určitého členu the (správně člen neurčitý)

*Twenty years ago I made *the chocolate cake for my grandma. (Twenty years ago I made a chocolate cake for my grandma.)*

*It is *the good reason to go today. (It is a good reason to go today.)*

2.4.2. Plurál

Korejské pojetí gramatického čísla se značně liší od chápání této kategorie u indoevropských jazyků. Korejská gramatika neuznává číslo jako zvláštní gramatickou kategorii. Neprojevuje se tedy v kongruenci (shodě) koncovek u jiných slov ve větě, jako u adjektiv, zájmen nebo slovesných koncovek. Korejská počitatelná substantiva sama o sobě explicitně neoznačují ani singulár, ani plurál. Podstatná jména (např. 사람 *saram*, člověk; 집 *čip*, dům; 나라 *nara*, země) tedy označují jen obecně množinu daných objektů a v závislosti na kontextu mohou vyjadřovat jednotné i množné číslo. Korejšťina má schopnost gramaticky plurál vyjádřit, ale používá se jen v takových případech, kdy je nutné z dané množiny vyčlenit určitý počet (větší než jeden) daných jednotlivin. Základním prostředkem k vyjádření plurálu je sufix 들 *tül*, který se připojuje ke kmeni jména, tedy před pádovou koncovku či pomocné partikule.⁴¹

1 학년 학생들은 지금 문법을 배워요 *Il hangnjŏn hakssängdŭrŭn čigŭm munppobŭl bŏwŏjo*. (Studenti prvního ročníku se nyní učí gramatiku.)⁴²

이 공장에서 생산되는 제품들은 질이 좋다. *I kongdžangesŏ sāngsandŏnŭn čepchumdŭrŭn čiri čotcha*. (Výrobky vyráběné v této továrně jsou kvalitní.)⁴³

⁴¹ PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejského jazyka*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2178-4. s. 196-200.

⁴² příklad převzatý z: tamtéž

⁴³ příklad převzatý z: tamtéž

V angličtině je gramatická kategorie čísla striktně rozdělena na singulár a plurál. Produktivním prostředkem k tvoření plurálu je koncovka *-(e)s*. Plurál je kategorií realizující se zejména u substantiv, u sloves a determinátorů *this* a *that* se uplatňuje pouze druhotně jako jev kongruenční (tj. nevyplývá ze sémantiky těchto slovních druhů). Kategorie čísla u podstatných jmen reflektuje rozdíly v mimojazykové skutečnosti, tedy rozdíl mezi jedním a více než jedním. U substantiv lze tedy mluvit jak o gramatické, tak o sémantické kategorii čísla.⁴⁴ Na rozdíl od korejštiny je navíc nutná shoda podmětu s přísudkem, tedy substantivum v množném čísle se pojí se slovesem v množném čísle:

All the ingredients are always fresh. (Všechny ingredience jsou vždy čerstvé.)

These samples are given out for free. (Tyto vzorky se rozdávají zdarma.)

Některá anglická substantiva mají nepravidelnou formu plurálu, např. *foot – feet* (chodidlo, chodidla), *child – children* (dítě, děti), *woman – women* (žena, ženy) apod.

Existují také substantiva, u kterých je forma singuláru a plurálu totožná, např. *bison* (bizon, bizoni), *sheep* (ovce), *salmon* (losos, lososi) apod.

Kvůli neúplnému odlišení mezi singulárem a plurálem v korejštině, mohou mít mluvčí korejštiny problém určit správně mezi anglickým singulativním a plurálním tvarem:

*They also want *this three *picture.* (They also want **these three pictures.**)

*I saw every *seasons of Twilight.* (I've seen every **season** of Twilight.)

*And after that my *subscriber told him to meet me.* (And after that my **subscribers** told him to meet me.)

⁴⁴ DUŠKOVÁ, Libuše. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. vyd. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2211-0. s. 36.

2.4.3. Genitiv

V angličtině je tzv. saský genitiv pozůstatkem ze staroangličtiny a má podobu přípony *-s*. Projevuje se také v některých přivlastňovacích zájmenech (např. *his, theirs, hers* apod.) Za určitých okolností může jako ekvivalent fungovat i vazba s předložkou *of*, která také může být nositelem atributivního vztahu, ne vždy jsou však tyto dvě konstrukce zaměnitelné.⁴⁵

V korejštině se genitiv tvoří koncovkou *-의 -ŭi*, která vyjadřuje atributivní vztah mezi prvním a druhým jménem, často ve významu posesivním. Genitiv musí být vždy před členem determinovaným, postpozice v korejštině není možná. Atributivní vztah může být rovněž vyjádřen nulovým pádem, substantivum v adnominálním postavení zde nabývá atributivního významu (např. :저녁밥 *čönjök pap*, večerní jídlo, 여름 방학 *jörüm panghak*, letní prázdniny, 아버지 차 *abödži čcha*, otcovo auto). V moderní korejštině je vynechání koncovky běžné a v mluvené řeči nulový pád naprosto převládá, zachovává se jen u některých přivlastňovacích zájmen, která existují i ve zkrácené formě (např. 나의 *naŭi*, moje a 내 *nä*, moje).⁴⁶

Jelikož je pro korejštinu užívání nulového pádu tak přirozené, mají korejští mluvčí genitiv vynechávat i v angličtině:

*I will always pray for your *father health. (I will always pray for your **father's** health.)*

*I really like *today weather. (I really like **today's** weather. I really like the weather today.)*

⁴⁵ QUIRK, Randolph; GREENBAUM, Sidney; LEECH, Geoffrey; SVARTIK, Jan. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Longman. 1985. p. 326.

⁴⁶ PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejského jazyka*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2178-4. s. 212.

2.4.4. Elize

Pokud je význam věty dostatečně jasný, mohou být některá slova z korejské věty úplně vynechána.⁴⁷ Proto mívají korejští mluvčí často sklon některá taková slova chybně vynechávat i v angličtině. Nejčastější je to elize podmětu a předmětu, např.:

아버지가 돌아왔어요? 예, (아버지가) 와 계십니다. *Abodžiga torawassŏjo? Je, (abodžiga) wa kjesimnida.* (Otec se vrátil? Ano, přišel a je doma.)⁴⁸

Po vzoru korejštiny tak v angličtině vznikají chybné věty, které nerodilí mluvčí svévolně ochudí o členy, které by si podle mluvčího měl být posluchač schopný situačně nebo kontextuálně domyslet:

**Today hot.* (elize podmětu). – *It was hot today. Today was hot.*

*In Korea *have four season.* (elize podmětu) (*In Korea, there are four seasons. Korea has four seasons. There are four seasons in Korea.*)

*I *thanked.* (dvoji elize předmětu) (*I thanked you for that.*)

2.4.5. Vynechání slovesa *to be*

Častou chybou bývá také vynechání slovesa *to be* (být), které je v angličtině potřebné k vytváření nejrůznějších větných konstrukcí. Stejně jako v češtině je ku příkladu nutné jím doplnit adjektivum při vyjadřování vlastnosti nebo stavu (*He is tall.* Je vysoký.) Korejšťina ovšem adjektiva jako taková nezná, na místo toho používá tzv. kvalitativních sloves (). Kvalitativní slovesa jsou vyčleňována jako zvláštní druh sloves, jelikož mají morfologicky i gramaticky řadu odlišných znaků od sloves dějových. Jejich hlavní funkcí je predikativnost, tedy schopnost sdělovat o vlastnosti, stavu či znaku podmětu, osob a předmětů (그 산이 높다. *Kŭ sani noptta.* Ta

⁴⁷ PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejského jazyka*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2178-4. s. 216.

⁴⁸ příklad převzatý z: tamtéž

hora je vysoká.). Ve tvaru participií je pak další jejich funkcí adjektivnost či atributivnost (modifikace jmen) (그 높은 산, *kŭ nopchŭn san*, ta vysoká hora).⁴⁹

Řadu těchto kvalitativních sloves bychom překládali jako adjektiva, která ale v angličtině potřebují být doplněna o sloveso *to be*. Jelikož v korejštině jsou tyto slovesné výrazy plně funkční i samostatně, korejšti mluvčí na něj v angličtině často zapominají:

It () very dangerous to go alone. (It **is** very dangerous to go alone.)*

I think this luggage () too heavy for you. (I think this luggage **is** too heavy for you.)*

We () very happy here. (We **are** very happy here.)*

2.4.6. Předložky

Předložky jsou dalším jevem, ve kterém si můžeme všimnout časté interference mezi korejštinou a angličtinou. Předložky se řadí mezi synsémantika (slova funkční, též gramatická slova), která sama o sobě nejsou nositelem významu a význam se plně rozvíjí až při spojení s významově autonomními slovy, autosémantiky. Netvoří samostatný větný člen, nýbrž vytvářejí jeden větný člen spolu se skladebným substantivem. Předložky vyjadřují vztah mezi daným substantivem a jiným slovem, tedy dalším substantivem, slovesem, nebo adjektivem.⁵⁰

Jak již jejich jméno napovídá, předložky stojí obvykle před skladebným substantivem, se kterým vytváří předložkovou vazbu (*look at it*, podívej se na to; *he was proud of his son*, byl pyšný na svého syna; *in the country*, na venkově). Na rozdíl od češtiny mohou ovšem anglické předložky stát též v postpozici, např. v doplňujících otázkách (*What are you looking for?* Co hledáš?), v pasivních vazbách (*in the absence of the objects being talked about*, v nepřítomnosti předmětů, o nichž se hovoří) či v infinitivních vazbách (*Good taste is difficult to define and even more difficult to come by*. Dobrý vkus je obtížné definovat a ještě obtížnější je ho nabýt.) Podle struktury

⁴⁹ PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejškého jazyka*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2178-4. s. 151.

⁵⁰ DUŠKOVÁ, Libuše. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. vyd. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2211-0. s. 273.

můžeme anglické předložky dělit na jednoduché (např. *at*, *v*, *na*, *u*; *by*, *u*; *from*, *od*, *z*) a složené (např. *alongside*, *podél*; *inside*, *uvnitř*; *into*, *do*; *throughout*, *v celém*).⁵¹

Korejština předložky jako samostatný slovní druh nemá, často se ale dají vyjádřit pádovými koncovkami (např. -에 *e*, *v*, *na*, *z*; -와/과 *wa/kwa*, *s*, *spolu*) anebo pomocnými partikulemi (např. -부터 *putchŏ*, *od*, *z*; -까지 *kkadži*, (*až*) *do*). Dalším prostředkem k vyjádření předložek jsou jmenné postpozice. Jsou to původně samostatná substantiva, která se kladou za jiná substantiva a mohou navíc přijímat také pádové koncovky, čímž se jejich lexikální význam dále specifikuje. Např. výraz 위 *ü* původně znamená „místo na“, „místo nad“. Pokud jej připojíme za jiné substantivum, nabývá významu české předložky *na*, např. 책상 위 *čchäkssang ü*, místo na stole, nad stolem, 책상 위에(서) *čchäkssang üe(sŏ)*, na stole, nad stolem, 집 위로 *čib üro*, směrem nad dům.⁵²

Partikule příslovečných pádů (lokativ, instrumentál) bývají v hovorové korejštině často vynechávané, pokud jejich elize nenarušuje větnou koherenci⁵³ (např. 영이가 미국(Ø) 간다. *Jŏng-iga miguk kanda*. Jŏng-i jede do Ameriky.)

Stejně jako u členů mohou i v případě předložek nastat tři chyby: adice předložky, vynechání předložky, nebo špatné užití předložky:

1. Vynechání předložky

You don't need to care every () people around you. (You don't need to care **about** everyone around you.)*

We went () USA three years ago. (We went **to** the USA three years ago.)*

2. Adice předložky

So, I'm missing them by now. (So, I'm missing them now.)*

*But he doesn't want to marry *with her. (But he doesn't want to marry her.)*

3. Užití nesprávné předložky

⁵¹ DUŠKOVÁ, Libuše. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. vyd. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2211-0. s. 274-5.

⁵² PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejského jazyka*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2178-4. s. 210.

⁵³ tamtéž. s. 220.

*I've only met you *on my video and photoshoots with my friend. (I've only met you **in** my videos and at photoshoots with my friend.)*

*How dare you're focusing *of her when I'm right here! (How dare you focusing **on** her when I'm right here!)*

2.4.7. Komparace adjektiv

Komparací adjektiv rozumíme stupňování, tedy tvoření druhého a třetího stupně přídavných jmen. Prvnímu stupni také říkáme pozitiv, druhému komparativ a třetímu superlativ. Komparativ může být kromě srovnávání použit také k eufemizaci (zmírnění) určitého výroku (např. *She is an older lady*. Je to starší dáma.)⁵⁴ V angličtině i korejštině je komparativ pouze relativní, tedy srovnává relativní vlastnosti mezi dvěma jevy (opakem by byl komparativ absolutní).

V korejštině se komparativ tvoří opisně pomocí adverbii 더 *tŏ*, 더욱 *tŏuk* (více) a 덜 *tŏl* (méně):⁵⁵

이 옷은 저 옷보다 더 비싸다. *I osŭn čŏ otpoda tŏ pissada*. (Tyto šaty jsou dražší než tamty.)

그의 집은 우리 집보다 더욱 크다. *Kŭe čibŭn uri čippoda tŏuk kchŭda*. (Jeho dům je větší než náš.)

그의 집은 우리 집보다 덜 크다. *Kŭe čibŭn uri čippoda tŏl kchŭda*. (Jeho dům je menší než náš.)

⁵⁴ QUIRK, Randolph; GREENBAUM, Sidney; LEECH, Geoffrey; SVARTIK, Jan. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Longman. 1985. p. 243.

⁵⁵ příklady převzaté z: PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejškého jazyka*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2178-4. s. 151.

Při použití srovnávací částice 보다 *poda* (než, ve srovnání) může být adverbium 더 *tō* vypuštěno⁵⁶:

이 산은 저 산보다 낮다. *I sanŭn čō sanboda natta*. (Tato hora je nižší než tamta.)

Superlativ se tvoří opět opisně pomocí adverbial 가장 *kadžang* (nejvíce) nebo řadové číslovky 제일 *čeil* (první)⁵⁷:

그 회사 제품이 가장 비싸다. *Kŭ hōsa čepchumi kadžang pissada*. (Výrobky té firmy jsou nejdražší.)

V angličtině rozlišujeme stupňování jednoslabičných, dvouslabičných a tří a více slabičných přídavných jmen. Jednoslabičná přídavná jména se skloňují pomocí koncovek *-er* (komparativ) a *-est* (superlativ), přičemž třetí stupeň v adnominální pozici vyžaduje také singulativní referenci určitým členem *the*. Při porovnávání používáme příslovce *than* (než)⁵⁸:

His house is bigger than ours. (Jeho dům je větší než náš.)

He is taller than me. (Je vyšší než já.)

This is the saddest story. (Tohle je nejsmutnější příběh.)

Všechna dvouslabičná přídavná jména mohou být stupňována příslovci *more* (více) a *most* (nejvíce), která stojí před adverbem. Většina (ale ne všechna) mohou být rovněž stupňována pomocí koncovek *-er* a *-est*. Pokud přídavné jméno končí na *y*, mění se v komparaci na *i*:⁵⁹

He looks happier today. He looks more happy today. (Dnes vypadá šťastnější.)

⁵⁶ příklady převzaté z: PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejského jazyka*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2178-4. s. 151.

⁵⁷ příklad převzatý z: tamtéž

⁵⁸ QUIRK, Randolph; GREENBAUM, Sidney; LEECH, Geoffrey; SVARTIK, Jan. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Longman. 1985. s. 328.

⁵⁹ tamtéž s. 330.

The test today was simpler than last time. The test today was more simple than last time.
(Test byl dnes jednodušší než minule.)

This is the most humid place in the world. (Tohle je nejvlhčí místo na světě.)

Tří a více slabičná slova se stupňují pomocí příslovce *more* (komparativ) a *most* (superlativ):⁶⁰

This shop is more expensive than the one across the street. (Tento obchod je dražší než ten, co je přes ulici.)

This is the most important life lesson you will ever learn. (Tohle je ta nejdůležitější životní lekce, kterou se kdy naučíš.)

Existuje také kategorie nepravidelných přídavných jmen, např.:

good -> *better* -> *best* (dobrý, lepší, nejlepší)

bad -> *worse* -> *worst* (špatný, horší, nejhorší)

far -> *farther/further* -> *farthest/furthest* (vzdálený, vzdálenější, nejvzdálenější)

Jelikož stupňování anglických a korejských přídavných jmen se v mnoha ohledech značně liší, je pro mluvčí korejštiny poměrně snadné v něm chybovat, např.:

*But I know Korean is *more harder.* (But I know Korean is **harder**.)

*You speak very *more faster in Korean.* (You speak much **faster** in Korean.)

*What is the most *weird culture difference?* (What is the **weirdest** culture difference?)

⁶⁰ QUIRK, Randolph; GREENBAUM, Sidney; LEECH, Geoffrey; SVARTIK, Jan. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Longman. 1985. s. 330.

2.4.8. Slovosled

Jak jsem již zmínila, angličtina má relativně pevný slovosled typu SVO (subject-verb-object), přičemž základní struktura korejské věty je SOV (subject-object-verb). Srovnajme následující:

I go there. (Jdu tam.)

(내가) 거기 간다. (*Näga*) *kõgi kanda.* (Jdu tam.)

Father is buying a new car. (Otec kupuje nové auto.)

아버지가 새 차를 산다. *Abodžiga sä čcharül sanda.* (Otec kupuje nové auto.)

V anglické větě řídící větný člen předchází dalším rozvíjejícím větným členům, je tzv. jazykem *head-initial*. Naopak korejština je striktně tzv. *head-final* jazykem, tedy řídící větný člen přichází až po i celé řadě větných členů rozvíjejících. Porovnejme následující věty (Vzal si dívku, která pochází z Texasu.):

He married a girl (A) who is from Texas (B).

그는 텍사스에서 온 (B) 여자 (A) 랑 결혼했다. *Künün Tcheksasüesö on jödžarang kjöronhätta.*

Oproti angličtině si korejština může dovolit volnější slovosled a to díky systému pádových a jiných pomocných partikulí u jmen, které jasně vyjadřují gramatický význam slov. Podle pádové partikule totiž můžeme gramatickou funkci jména určit vždy, ať už se ve větě nachází kdekoli. V angličtině je naopak slovosled zároveň důležitým prostředkem gramatické roviny, tedy postavení slova ve větě formálně udává jeho syntaktické funkce. Jak jsem již zmínila, anglický nominální systém má velmi chudou flexi, syntaktické funkce substantiv, adjektiv a většiny zájem tak nejsou indikovány žádným distinktivním morfologickým tvarem. Proto se angličtina z velké části spoléhá na pořadí větných členů.⁶¹ Např.:

⁶¹ DUŠKOVÁ, Libuše. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. vyd. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2211-0. s. 518-20.

the hunter killed the bear, lovec zabil medvěda (substantivum před slovesem je podmět),
the bear killed the hunter, medvěd zabil lovce (substantivum za slovesem je předmět).⁶²

Výměna pozice předmětu a podmětu tak není možná, protože by znamenala změnu významu. Podobně také substantivní přívlastek stojí vždy před řídícím substantivem (*tomorrow morning*, zítřejší ráno, *horse-race*, koňský dostih). Pokud změníme pořadí těchto dvou členů, opět se změní i jejich syntaktická funkce (*race-horse*, závodní kůň).⁶³

Podobně též v korejštině stojí člen determinující vždy před členem determinovaným. Přívlastek má pozici vždy před tím substantivem, které blíže určuje (새 집 *sā čip*, nový dům, 그의 집 *kŭe čip*, její/jeho dům). Přívlastek se může realizovat i substantivem v nulovém pádě stojící před jiným substantivem. V takovém případě má zpravidla gramatický význam genitivu, vytváří tedy k řídícímu substantivu atributivní vztah (např. 중국 지도 *čungguk čido*, mapa Číny, 아버지 자동차 *abodži čadongčcha*, otcovo auto, 우리 학교 교수 *uri hakkjo kjosu*, profesor naší vysoké školy).⁶⁴

Predikátu na konci věty si můžeme v ojedinělých případech všimnout i v angličtině. Jelikož má pevný slovosled, jakýkoli úmyslný zásah do tohoto systému s sebou přináší určitou stylistickou příznakovost. Tomuto jevu, kdy dojde k narušení gramaticky obvyklého pořádku slov, se říká anastrofa. Může být použita za účelem zdůraznění některé složky výpovědi, rytmičné organizace či může nést emocionální podbarvení.⁶⁵ (*Really interesting lecture today you missed. X You missed a really interesting lecture today. Dnes jsi přišel o velmi zajímavou přednášku.*)

⁶² DUŠKOVÁ, Libuše. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. vyd. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2211-0. s. 518-20.

⁶³ tamtéž

⁶⁴ PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejského jazyka*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2178-4. s. 215.

⁶⁵ DUŠKOVÁ, Libuše. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. vyd. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2211-0. s. 519.

V korejské větě se modifikátory nacházejí nejčastěji před členem, který modifikují (씨|게| 때|리|다, *ssege ttärída*, silně udeřit). V angličtině se modifikátor nachází naopak před členem (*hit strongly*, udeřit silně). Stejně tomu tak je, i pokud jde o příslovečná určení místa a času, proto mají korejští mluvčí často tendenci dávat místo a čas na začátek věty (*Yesterday at school I Sun-mi met*), nebo jej postaví přímo za podmět (*I yesterday at school Sun-mi met*.)

Spoustě korejských studentů angličtiny, těch pokročilých nevyjímaje, dělává problém se od korejského slovosledu odpoutat a chybně ho používají při formulování vět v angličtině.

**Today Korea's weather is fine. (Today's weather is fine in Korea. Today's weather in Korea is fine.)*

*Please, *every my mistake, write down! (Please, write down my every mistake!)*

*I think *for you this is too sweet. (I think this is too sweet for you.)*

2.5. Chybová analýza

Chybová analýza (v angličtině se užívá termínu *error analysis*) je metoda, díky které můžeme zkoumat proces osvojování či učení se nového jazyka a zároveň můžeme zhodnotit aktuální jazykovou situaci daného mluvčího. Při této analýze jde o porovnání konkrétních výroků, které produkuje nerodilý mluvčí, s normou cílového jazyka. Cílem je pak lokalizovat veškeré odlišnosti mezi projevem nerodilého mluvčí a standardním jazykem, popsat je, a vysvětlit, proč k nim došlo.⁶⁶

2.5.1. Teorie metody chybové analýzy

Metoda chybové analýzy začala být v oboru aplikované lingvistiky důkladně zkoumaná v 60. letech minulého století. Lingvista Stephen Pit Corder tvrdil, že nám taková analýza může pomoci odhalit jakýsi „vrozený sylabus“, podle kterého se lidé přirozeně učí nové jazyky. Zkoumáním celistvého korpusu systematicky opakujících se chyb můžeme tento sylabus rozklíčovat a použít ho tak k vytvoření nových efektivnějších strategií při výuce cizích jazyků. Podle Cordera je v rané fázi osvojování si mateřského jazyka tento vrozený sylabus stejný pro mluvčí všech jazyků, následně se však pod vlivem mateřského jazyka sylabus mění.⁶⁷

Chybová analýza byla z počátku používána jen jako nástroj k ověření hypotéz vycházejících z kontrastivní analýzy, která vycházela z behaviorální psychologie. Lingvisté chtěli pomocí prokazatelných rozdílů mezi mateřským jazykem a daným cílovým jazykem předvídat chyby, kterých se nerodilý mluvčí při spontánním projevu bude dopouštět. Následná chybová analýza ovšem prokázala, že skrze kontrastivní analýzu nebylo možné předpovědět velkou část chyb. Řada poznatků z kontrastivní analýzy byla ovšem později využita při studiích transferu mezi mateřským a cílovým jazykem. v 60. letech ji ale plně nahradila a představovala hlavní metodu, která se při

⁶⁶ CORDER, Pit. *Error Analysis and Interlanguage*. Hong Kong : Oxford University Press. 1987. s. 97.

⁶⁷ tamtéž

výzkumu SLA používala. Dnes již nejsou studie SLA založené výhradně na chybové analýze tak časté, nicméně se této metody stále využívá.⁶⁸

2.5.2. Postup chybové analýzy

Metoda chybové analýzy se skládá ze čtyř fází: sběr dat, identifikace chyb, popis chyb a explanace chyb.⁶⁹ V následující části všechny jednotlivé fáze postupu chybové analýzy popisují podrobněji.

2.5.2.1. Sběr dat

Před samotnou analýzou je nutné nashromáždit potřebná data. Chybová analýza využívá autentické vzorky používání jazyka nerodilým mluvčím. Podle většiny lingvistů, kteří se zabývají SLA, by bylo nejvhodnější tato data získávat z přirozených, autentických konverzací. Ovšem pravda je taková, že se vzorky nejčastěji shromažďují přímo pro potřeby daného výzkumu, či např. v rámci pedagogické praxe. Výzkumní pracovníci jsou tak totiž schopni nashromáždit mnohem více dat, která mohou posléze ve výzkumu použít. Dalším důležitým faktorem je čas, jelikož např. hromadný ziskat studentských slohových prací je výrazně časově méně náročnější, nežli postupný sběr individuálních textových zpráv. Někteří lingvisté tvrdí, že i takto hromadně získaná data mohou být považovaná za přirozené a autentické použití jazyka, jelikož např. právě zmiňované slohové práce jsou něčím, co v lidském životě je přirozené a autentické.⁷⁰

⁶⁸ ELLIS, Rod a BARKHUIZEN, Gary. *Analysing Learner Language*. China: Oxford University Press. 2005. ISBN 0-19-431634-3. s. 53.

⁶⁹ tamtéž

⁷⁰ tamtéž. s. 9.

2.5.2.2. Identifikace chyby

Jazyková chyba je takové použití mluvnického či funkčně stylistického prvku, které v porovnání s normou cílového jazyka působí nedokonale a je příznakem neúplné znalosti daného jazyka. Při analýze chyb je ovšem důležité rozlišovat, zdali k chybě došlo pouze z důvodu náhodného selhání, či se jedná o systematickou chybu nasvědčující chybějící kompetence jedince. V anglicky psané literatuře se tyto dvě chyby odlišují termíny *mistake* a *error*. Rozdíl mezi těmito dvěma výrazy poprvé definoval Corder.⁷¹ *Errors* jsou systematické chyby, které student daného jazyka není schopen sám opravit a dopouští se jich opakovaně. Odrážejí mezery v jazykových znalostech a důvodem jejich vzniku je neschopnost rozlišit, co je správné a co ne. Jsou to tedy chyby, u kterých došlo k chybě v kompetenci. Naproti tomu *mistakes* jsou chyby nesystematické, vznikají nedopatřením a nejčastější příčinou bývá např. stres, nižší soustředění, nedostatek času či selhání paměti. Takovým chybám říkáme chyby performanční. Jsou to pouze občasné výpadky jazykové kompetence, které nemohou dostatečně věrně reflektovat jazykovou situaci daného jedince, jelikož v nich dochází jen ve specifických situacích, kdy mluvčí není schopen prokázat své znalosti. Přitom ale správnou variantu zná a je schopen se sám opravit. Takováto přerážení, zaváhání či aktuální negramatičnosti nejsou výlučná pouze pro cizince, ale objevují se i v řečové produkci rodilých mluvčích.

Podle Cordera⁷² by chybová analýza měla být založena výhradně na *errors*, tedy na chybách systematických. Jen tak můžeme skutečně mluvit o jazykových nedostacích daného jedince. Nicméně i Corder sám přiznává, že může být velmi komplikované mezi těmito dvěma typy chyb rozlišit. Jako řešení Corder navrhuje osobní konzultaci s dotyčným studentem, což je ovšem varianta často velmi těžko uskutečnitelná. Oproti tomu někteří lingvisté tvrdí, že pro pedagogické účely jsou jak chyby performanční, tak kompetenční stejně důležité, jelikož není možné mluvit o úplné znalosti jazyka, není-li student schopen se vyjadřovat se stejnou přesností jako rodilý mluvčí.⁷³

⁷¹ CORDER, Pit. *The Significance of Learners' Errors*. In: *International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*. Vol. 5. 1967. s. 161-70.

⁷² CORDER, Pit. *Error Analysis and Interlanguage*. Hong Kong : Oxford University Press. 1987. s. 32

⁷³ ELLIS, Rod a BARKHUIZEN, Gary. *Analysing Learner Language*. China: Oxford University Press. 2005. ISBN 0-19-431634-3. s. 59-61.

Identifikovat chybu tedy znamená porovnat jazykovou produkci nerodilého mluvčího s jazykovou normou, tedy co by za obdobných podmínek produkoval rodilý mluvčí cílového jazyka. Chybný vzorek je přeformulován tak, aby byl výrok přirozený a chybu neobsahoval. Taková rekonstrukce ovšem bývá problematičtější, jelikož často nemáme k dispozici tzv. autoritativní interpretaci, tedy vyjádření nerodilého mluvčího, co přesně chtěl v daném kontextu vyjádřit.⁷⁴

Rovněž obtížné bývá rozhodování, do jaké míry je daná konstrukce chybná, resp. nepřijatelná. Ellis a Barkhuizen⁷⁵ rozlišují mezi *absolute error* (prostá chyba) a *dispreferred form* (nepreferovaná forma). Tvrdí, že chybová analýza by se měla zaměřit jen na první ze zmiňovaných typů, jelikož rozhodování, zdali je užitá forma preferovaná či nepreferovaná, je z velké části velmi subjektivní záležitost.

2.5.2.3. Popis chyby

Podle Cordera⁷⁶ je popis chyby v zásadě proces srovnávání dat původních chybných projevů a jejich rekonstrukcí. V této třetí fázi se vybrané chyby třídí do kategorií podle stanovených kritérií a následně se zaznamenává jejich frekvence v příslušné kategorii.

Pro účely takové kategorizace využívají lingvisté několika systémů klasifikací chyb, tzv. chybové taxonomie. Tyto jednotlivé taxonomie reflektují různorodé postoje k přístupu k žákovskému jazyku, jsou vždy organizovány na základě předem stanovených kritérií, která by měla reflektovat pozorovatelná, objektivní fakta, jež budou kategorizována. Tradičně se pro klasifikaci chyb využívají základní dva typy taxonomie: taxonomie podle lingvistických kategorií a taxonomie podle povrchové realizace.⁷⁷

⁷⁴ ELLIS, Rod a BARKHUIZEN, Gary. *Analysing Learner Language*. China: Oxford University Press. 2005. ISBN 0-19-431634-3. s. 59-61.

⁷⁵ tamtéž

⁷⁶ CORDER, Pit. *Error Analysis and Interlanguage*. Hong Kong : Oxford University Press. 1987. s. 73

⁷⁷ GRANGER, Sylviane. *Error-tagged Learner Corpora and CALL: A Promising Synergy*. In: *CALICO Journal*. Vol. 20, No. 3. 2003. 465-80.

a) Taxonomie podle lingvistických kategorií

Tento typ taxonomie je založen na základě lingvistických kategorií, které vychází z kategorií deskriptivní gramatiky cílového jazyka. Měla by být hierarchická a obsahovat informace o jazykové rovině, na které k dané chybě došlo (rovina fonologická, grafologická, lexikální, gramatická, textová, rovina diskurzu). Dále by měla v ideálním případě prokázat, na jakém slovním druhu se chyba realizuje. Při tomto kroku je nutné uvažovat, zda by se v případě odlišnosti rekonstrukce od originálu měl zohlednit slovní druh původní chybné výpovědi či rekonstruované výpovědi. Zároveň by měla taxonomie podle lingvistických kategorií obsahovat i specifikaci gramatické kategorie, která je danou chybou ovlivněna (např. morfém, slovo, syntagma, věta, souvětí).⁷⁸ Podle Ellise a Barkhuizena⁷⁹ by se lingvistická kategorizace měla řídit daty (tj. zkoumanými chybovými texty), účelem tedy není vytvořit komplexní taxonomii založenou na kategoriích deskriptivní gramatiky, nýbrž. v ní reflektovat konkrétní chyby realizované v analyzovaných vzorcích.

Výhodou této taxonomie je její potenciál poskytnout velmi detailní a systematické výsledky, zároveň by díky svému založení na obecně uznávané kategorizaci gramatických jevů měla být snadno aplikovatelná na zkoumané chyby. Na druhou stranu může kategorizace problémová, realizuje-li se chyba na úrovni lexikální, textové či diskurzivní, jelikož v těchto rovinách nepanuje obecná shoda o jejich dílčích subkategoriích.⁸⁰

b) Taxonomie podle povrchové realizace

Druhým typem možné kategorizace je taxonomie podle povrchové realizace (*surface structure taxonomy*), která chyby klasifikuje podle strukturních deformací projevu. Chyby jsou standardně tříděny do následujících kategorií: vynechání (*omission*), přidání (*addition*), užití chybné formy (*misformation*) a chybní slovosled (*misordering*). Zároveň také zahrnují chyby

⁷⁸ CORDER, Pit. *Error Analysis and Interlanguage*. Hong Kong : Oxford University Press. 1987. s. 102

⁷⁹ ELLIS, Rod a BARKHUIZEN, Gary. *Analysing Learner Language*. China: Oxford University Press. 2005. ISBN 0-19-431634-3. s. 60.

⁸⁰ tamtéž

v jejich podkategoriích, jako je např. regularizace (např. skloňování nepravidelného sloveso podle pravidel sloves pravidelných). Oproti prvnímu typu taxonomie má podle Ellise a Barhuizena⁸¹ taxonomie podle povrchové realizace nespornou výhodu zejména v pedagogickém uplatnění, jelikož může lektorům ukázat, jak se jazyková produkce studentů liší od normy cizího jazyka.

Ellis a Barhuizen⁸² ovšem zdůrazňují, že tyto dva typy taxonomie se nemusí nutně navzájem vylučovat. Je tedy možno, a dokonce často doporučováno, tyto dvě kategorizace užívat dohromady a těžit tak ze všech výhod, kterými dohromady disponují.

2.5.2.4. Explanace chyby

Pro vysvětlení vzniku chyby se nejčastěji užívá tzv. komparační taxonomie. Je to diagnosticky orientovaná kategorizace chyb, v rámci které se vymezují nejčastěji čtyři následující kategorie: a) interlingvální chyby (na základě mezijazykového transferu), b) intralingvální chyby (na základě cílového jazyka), c) učební chyby (plynoucí z neideální výuky), d) chyby v rámci kompenzačních strategií.⁸³

a) Interlingvální chyby

Interlingvální chyby vznikají u nerodilých mluvčích pod vlivem jejich vlastního mateřského jazyka. První jazyk ovlivňuje produkci v jazyce cílovém dvěma způsoby: pozitivně (jazykový transfer) a negativně (interferenční transfer). Interferenční chyby vznikají kvůli vzájemným odlišnostem mezi dvěma jazyky, resp. kvůli nepřítomnosti určitých jazykových struktur v jednom ze dvou jazyků. Takové chyby se mohou projevit buď neúspěšným transferem nějaké jazykové struktury z prvního do cílového jazyka (zjevná interference), nebo nevyužitím takové struktury, které v žákově mateřském jazyce neexistuje (inhibiční interference).⁸⁴

⁸¹ ELLIS, Rod a BARKHUIZEN, Gary. *Analysing Learner Language*. China: Oxford University Press. 2005. ISBN 0-19-431634-3. s. 60-87.

⁸² tamtéž

⁸³ tamtéž

⁸⁴ CORDER, Pit. *Error Analysis and Interlanguage*. Hong Kong: Oxford University Press. 1987. s. 47.

Lingvisté původně zastávali teorii, že čím jsou jednotlivé jazykové jevy odlišnější, tím obtížnější je jejich akvizice.⁸⁵ Tuto myšlenku ale značně kritizují Oller a Ziahosseiny⁸⁶, kteří tvrdí, že obtíže při akvizici druhého jazyka představují spíše podobnosti, které mezi sebou dva jazyky sdílí, než jejich rozdíly. S touto teorií pracuje i tzv. umírněná kontrastivní analýza, která se částečně vyčlenila od klasické kontrastivní analýzy, která byla často kritizována pro její tendenci hledat původ všech chyb právě v rozdílech mezi mateřským a cílovým jazykem.

b) Intralingvální chyby

Chyby intralingvální lze považovat za projev samotného procesu učení a projevují se u všech studentů daného jazyka bez ohledu na jejich mateřský jazyk. Jsou produktem vytváření mylných hypotéz o fungování cílového jazyka. Podle Duškové jsou intralingvální chyby vzájemnou interferencí jiných jazykových struktur, které se v cílovém jazyce vyskytují.⁸⁷ Jak k takovým chybám dochází, blíže definuje Hendrich⁸⁸, který mluví o třech příčinách: přílišné zobecnění strukturního pravidla (mylná analogie), vnitrojazyková interference ve smyslu chybné záměny koexistujících jevů, objektivní obtížnost jazykové struktury (resp. její nezvládnutí).

c) Učební chyby

Tyto chyby, někdy také nazývány tzv. vynucenými chybami (*induced errors*), můžeme definovat jako takové, jež vznikají z důvodu nějaké komplikace při samotném procesu učení. Může jít o chybné vysvětlení daného jevu, mylnou prezentaci struktury v učebnici, či nedostatečnou kontextualizaci nově učeného jevu.⁸⁹

⁸⁵ CORDER, Pit. *Error Analysis and Interlanguage*. Hong Kong: Oxford University Press. 1987. s. 47.

⁸⁶ OLLER, John a ZIAHOSSEINY, Seid. *The Contrastive Analysis Hypothesis and Spelling Errors*. In: *Language Learning: A journal of Research in Language Studies*. Vol. 20 No. 2. 1970. s. 183-89.

⁸⁷ DUŠKOVÁ, Libuše. *On sources of errors in foreign language learning*. In: ROBINETT, Betty a SCHACHTER, Jayquelyn.(Eds.). *Second Language Learning: Contrastive Analysis, Error Analysis, and Related Aspects*. Ann Arbor: University of Michigan Press. 1983. s. 215-33.

⁸⁸ HENDRICH, Josef. *Didaktika cizích jazyků*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. 1988. s. 47-8.

⁸⁹ BROWN, Douglas. *Principles of language learning and teaching: A course in language acquisition*. 6.vyd. New York: Pearson Education. 2014. ISBN: 0-13-304194-8. s. 177.

d) Chyby v rámci kompenzačních strategií

Zdrojem dalšího typu chyb jsou tzv. kompenzační strategie, které v kontextu SLA znamenají využití verbálních i neverbálních prostředků pro přenesení kýženého významu, pokud adekvátní jazykové prostředky nejsou mluvčímu v dané situaci z nějakého důvodu dostupné.⁹⁰

Explanace chyb je velmi důležitou fází chybové analýzy, nicméně často je nelze přiřadit pouze do jedné z kategorií a ne zřídka je obtížné s přesností určit strategii, která je za chybu zodpovědná. Velká část lingvistů se tak do fáze explanace ve svých chybových analýzách raději do hloubky nepouští.⁹¹

1.1.1.2. Evaluace chyb

Fáze evaluace chyb není sama o sobě součástí chybové analýzy, jedná se spíše o doplňkovou proceduru s vlastní výzkumnou metodikou. V rámci evaluace se určuje závažnost chyb (*error gravity*) na základě předem vymezených kritérií a prostřednictvím zvoleného evaluačního nástroje. V současné době je využití evaluace omezeno téměř výhradně na pedagogickou praxi. Tento postup může pomoci lektorům a žákům odhalit největší nedostatky v projevu v cílovém jazyce a pomoci tak definovat žakovu aktuální jazykovou situaci. Žádný univerzální postup pro evaluaci chyb neexistuje, proto bývá často kritizována pro metodologické nedostatky, zejména kvůli tomu, že se nepodařilo definovat obecně přijatelnou a platnou škálu pro hodnocení míry závažnosti chyb. Výsledky evaluace chyb tak bývají často označovány jako příliš subjektivní.⁹²

⁹⁰ BROWN, Douglas. *Principles of language learning and teaching: A course in language acquisition*. 6.vyd. New York: Pearson Education. 2014. ISBN: 0-13-304194-8. s. 180.

⁹¹ ELLIS, Rod a BARKHUIZEN, Gary. *Analysing Learner Language*. China: Oxford University Press. 2005. ISBN 0-19-431634-3. s. 69.

⁹² tamtéž, s. 112-32.

2. ČÁST PRAKTICKÁ

V rámci mého výzkumu jsem hledala odpověď na dvě základní otázky:

1. Jakých gramatických chyb se rodilí mluvčí korejštiny při anglickém projevu nejčastěji dopouští?
2. Vznikají tyto chyby negativním transferem mateřského jazyka?

V následujících podkapitolách nejprve objasňuji, jak jsem teorii chybové analýzy aplikovala na svůj vlastní výzkum, přičemž vycházím z poznatků z přecházející teoretické části. Poté následuje seznámení se samotnými výsledky analýzy.

3.1. Metodologie

V následující části blíže představuji metodologii, kterou jsem aplikovala pro svůj výzkum. Vycházím přitom z teorie chybové analýzy, která je podrobně popsána v předcházející teoretické části.

3.1.1. Sběr dat

3.1.1.1. Zkoumané osobnosti

Ke své analýze jsem si vybrala 15 rodilých korejských mluvčích, kteří se nějakým způsobem angažují ve veřejném dění a mají nemalý vliv na korejskou veřejnost. Všech 15 osobností můžeme pro lepší orientaci rozdělit do 4 kategorií: osobnosti aktivní na platformě YouTube, osobnosti aktivní na platformě Twitch, zpěváci a herci. Všichni ale splňují následující kritéria:

- jeho mateřským jazykem musí být korejština,
- nesmí vyrůstat v anglicky mluvící zemi (resp. nesmí být bilingvní),
- musí anglicky umět natolik, aby byl schopný tvořit souvislé věty,

- musí být ve věku 20 až 30 let,
- musí být momentálně aktivní v Jižní Koreji,
- musí mít prokazatelný vliv v dané sféře, ve které působí.

Tato kritéria by měla zajistit, že zkoumané vzorky budou skutečně reflektovat aktuální jazykovou situaci mladé generace Korejců.

a) Osobnosti aktivní na platformě *YouTube*

První kategorii tvoří osobnosti aktivní na platformě *YouTube*. Tato platforma pro sdílení video obsahu má přes 2 miliardy registrovaných uživatelů (duben 2021). Velikost kanálu můžeme soudit podle počtu odběratelů, kteří daný kanál odebírají. Kolonka „Pořadí v Koreji“ v tabulce níže udává pořadí daného *YouTube* kanálu podle počtu odběratelů oproti jiným uživatelům registrovaným v Jižní Koreji.

Všichni níže uvedených *YouTuberů* tvoří obsah jak v angličtině, tak v korejštině. Čerpala jsem převážně z již výše zmíněných streamů, které na svých kanálech všichni tvůrci poměrně pravidelně organizují, a záznam je posléze dostupný na jejich *YouTube* kanálu. Kromě streamů jsem využila i jejich standartní tvorby, povětšinou to bývají neformální videa na způsob deníčku, tzv. vlog (*video blog*) nebo jiná zábavná videa.

Jméno kanálu	Počet odběratelů	Pořadí v Koreji
Big Marvel	8,08 milionu	18
Pony Syndrome	5,85 milionu	39
퇴경아 약먹자 (<i>Tchögjönga jangmökčča</i>)	2,06 milionu	178
SibongTV	1,07 milionu	441

Tabulka 1. Osobnosti aktivní na platformě *YouTube*⁹³

⁹³ informace převzaty z: <https://socialblade.com/> (23. duben 2021)

b) Osobnosti aktivní na platformě *Twitch*

Následující kategorii tvoří osobnosti tvořící obsah na platformě *Twitch*. Jak jsem již zmínila výše, *Twitch* slouží výhradně pro živá vysílání. Má 140 milionů aktivních uživatelů z celého světa (duben 2021). Podobně jako u *YouTube* i zde bereme v potaz počet odběratelů, *Twitch* ale rozhoduje o velikosti kanálu na základě aktuálního počtu diváků, kteří se v průměru na stream dívají. Údaj „Pořadí v Koreji“ tedy vychází ne z počtu lidí, kteří daný kanál odebírají, nýbrž z toho, jak velkou má kanál sledovanost.

Jméno kanálu	Počet sledovatelů	Počet diváků (průměr)	Pořadí v Koreji
Hachubby	276 tisíc	2175	67
Charming_jo	316 tisíc	735	186

Tabulka 2. Osobnosti aktivní na platformě *Twitch*⁹⁴

c) Zpěváci

Další kategorií tvoří 7 korejských zpěváků, respektive 6 z nich je členem nějaké popové skupiny, 1 (IU) je sólo zpěvačka. U osobností v této kategorii jsem čerpala nejvíce z rozhovorů vedených v angličtině, ať už to byly interview v zahraničí, nebo rozhovory v Koreji směřované na zahraniční fanoušky. Rovněž jsem ve velké míře zakomponovala živá vysílání z platform Instagram a Vlive, které jsou mezi těmito zpěváky populární ke komunikaci s fanoušky. V následující tabulce je reflektován žebříček popularity k-pop umělců v Jižní Koreji (v případě členů skupin se jedná o umístění celé skupiny jako celku). Uvedená jména jsou umělecká (bez české transkripce).

Jméno	Skupina	Popularita v Koreji
Key	SHINee	7
Hyunjin	Stray Kids	12
Ryujin	ITZY	14

⁹⁴ informace převzaty z: <https://socialblade.com/> (23. duben 2021)

IU		6
RM	BTS	1
Yeri	Red Velvet	19
Jaemin	NCT	9

Tabulka 3. Zpěváci⁹⁵

d) Herci

Poslední kategorii jsou významní mladí korejští herci, respektive jeden herec a jedna herečka. V tomto případě jsem čerpala ze zahraničních rozhovorů, v rámci kterých herec a herečka mluví anglicky. V tabulce níže je opět reflektován žebříček popularity jihokorejských herců.

Jméno	Popularita v Koreji
Pak Po-Göm	1
Sin Se-Gjōng	13

Tabulka 4. Herci⁹⁶

3.1.1.2. Analyzovaná data

V rámci svého výzkumu jsem zkoumala anglické projevy výše zmíněných osobností v porovnání s gramatickou normou anglické a americké angličtiny. Data jsem sbírala z videí, která jsou volně dostupná na internetu. Podmínkou bylo, že se musí jednat o projev spontánní, tedy nepřipravený. Proto jsem se rozhodla nejvíce čerpat z živých vysílání, které mohou na různých platformách jejich uživatelé zorganizovat pro své sledující. Prostřednictvím takového vysílání se mohou fanoušci z celého světa spojit se svou oblíbenou celebritou či tvůrcem a prostřednictvím komentářů mu posílat dotazy a komunikovat s ním. Na tomto principu je právě založena platforma *Twitch*, kdy je veškerý obsah vysílán živě, ale podobné tzv. streamy umožňuje i *YouTube*, *Instagram* či *Vlive*. Výhodou těchto živých vysílání je, že nejsou nijak upravovány, je v nich

⁹⁵ informace převzaty z: <http://www.brikorea.com> (březen 2021)

⁹⁶ informace převzaty z: tamtéž

zachován autentický projev jedince. Záznamy streamů poté často bývají znovu nahrávané zpátky na internet, nejčastěji na *YouTube*, kde jsou posléze dostupné k opětovnému zhlédnutí. Skrze takováto neformální živá vysílání jsem byla schopna získat vzorky reflektující autentické a spontánní projevy angličtiny.

Takovýto způsob sběru dat pro mne měl velkou výhodu v tom smyslu, že jsem mohla výpověď analyzovat v celém jejím kontextu a chybu tak přesněji určit. Při analýze projevu jsem se soustředila jen na ty repliky, které obsahují alespoň jednu gramatickou chybu. Celou větu, v rámci které se chyba realizuje, jsem posléze zapsala do tabulky Microsoft Excel. Z takto náhodně sesbíraných vzorků jsem pak pro každou osobnost vybrala nejčastěji opakujících se 20 chyb, z nichž jich i několik mohlo být realizováno v rámci jedné věty. Dohromady tedy ve své chybové analýze zahrnuji 300 chyb, které se realizovaly v rámci 273 různých vět. Celý seznam analyzovaných chyb je přiložen v příloze č. 3 této práce.

3.1.2. Identifikace chyb

Při analýze anglický projevů jsem se zaměřila výhradně na ty repliky, v rámci kterých se realizuje nějaká gramatická chyba. Tyto repliky jsem následně postupně porovnávala s normou americké angličtiny, tedy se slovníky, korpusy a gramatickými příručkami. Části, které po tomto přezkoumání vyšly jako chybné, jsem v dokumentu označila hvězdičkou. Tyto repliky jsem následně rekonstruovala tak, aby smysl věty byl zachován, ale chyba byla odstraněna. Jelikož jsem měla k dispozici kompletní kontext celé výpovědi, byla jsem ve všech případech schopná dešifrovat původní význam věty.

3.1.2.1. Jazyková norma

Výpovědi byly porovnávány s normou americké angličtiny, jelikož je na ní založená výuka angličtiny v Jižní Koreji. Naprostá většina výukových materiálů, se kterými se na veřejných i soukromých vzdělávacích institucích pracuje, je založená na standardu americké angličtiny, a ostatní varianty jazyka, např. britská či australská, tvoří absolutní minoritu. Jazykové učebnice, ze

kterých se učí děti ve školách a v jiných soukromých institucích, jsou povětšinou výhradně americké a Američané, případně Kanadané, představují naprostou většinu učitelů angličtiny (až 95 %). Stejně i oficiální jazykové zkoušky z angličtiny pracují v Koreji s normou americké angličtiny.⁹⁷

3.1.3. Popis chyby

Na základě nejčastěji se vyskytujících se gramatických chyb jsem byla schopna všechny chyby rozdělit do jedné z 8 kategorií, v rámci které se chyba realizovala: elize, člen, vynechání slovesa *to be*, předložka, genitiv, tvar slovesa, plurál, slovosled. V případě členu a předložky navíc docházelo k jednomu ze tří druhů chyb: adice, vynechání, či užití nevhodného členu/předložky.

3.1.4. Explanace chyby

V poslední fázi mé analýzy jsem se zaměřila na to, zdali by daná chyba mohla být motivována negativním transferem z korejštiny, tedy zdali došlo k interferenci jazykové struktury z korejštiny do angličtiny. Původně zamýšlený význam analyzované chyby jsem tedy porovnávala s korejskou gramatikou a hledala podobnosti mezi strukturou korejského jazyky a strukturou použitou v rámci chybného výroku.

3.1.5. Evaluace chyb

Po dokončení analýzy jsem vytvářela statistiku jednotlivých chyb, tedy v jaké frekvenci se všechny druhy chyb v porovnání s ostatními vyskytovaly. U chyb realizovaných v rámci členu a

⁹⁷ ČCHÖ, Hŭi-jöng. *Hangugin jöng-ö kjosawa wönömin jöng-ö kjosaui hjömnjökssuöbul tchonghan ũisasotchongnŭngnjök hjangsange kwanhan jöngu*. Magisterská práce. Chosun University, Department of English education. 2015. s. 14.

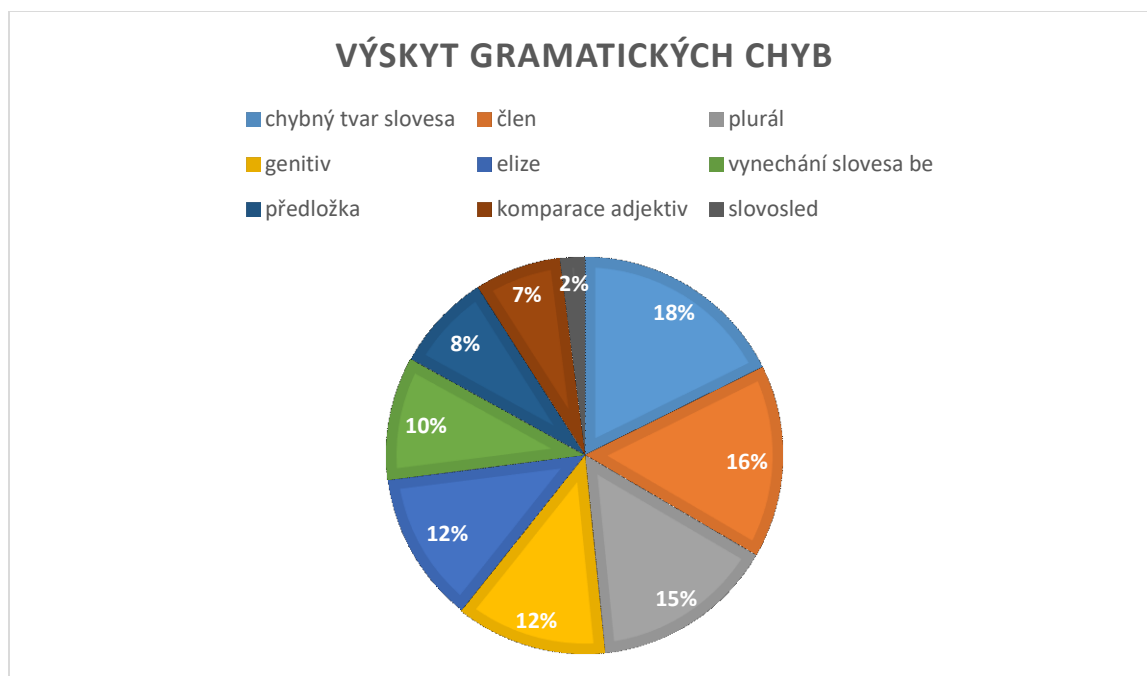
předložky jsem navíc mohla určit, v jaké míře se vyskytovaly chyby typu adice, vynechání a nevhodné užití nevhodného členu/předložky.

3.2. Výsledky chybové analýzy

V rámci mého výzkumu jsem analyzovala pro každou z 15 osobností 20 gramatických chyb, z nichž se i vícero mohlo realizovat v jedné a té stejné větě, celkem tedy 300 chyb. Všechny tyto chyby mohly být následně rozděleny do jedné z následujících devíti kategorií: chybný tvar slovesa, člen, plurál, genitiv, elize, vynechání slovesa *to be*, předložka, komparace adjektiv a slovosled. Kategorizace chyb je zaznamenána v tabulce níže (tab. 5), jejich procentuální podíl z celkového počtu chyb pak na grafu 1.

	POČET CHYB	FREKVENCE
chybný tvar slovesa	53	17,7 %
člen	47	15,7 %
plurál	45	15 %
genitiv	37	12,3 %
elize	37	12,3 %
vynechání slovesa to be	30	10 %
předložka	24	8 %
komparace adjektiv	21	7 %
slovosled	6	2 %

Tabulka 5. Výsledky chybové analýzy

Graf 1. Výskyt gramatických chyb

3.2.1. Chybný tvar slovesa

Nejčtenější kategorii gramatických chyb v analýze představovaly chyby v časování anglických sloves, kterých bylo z celkového počtu 300 chyb 53, tedy 17,7 %. Je to zároveň jistým způsobem kategorie nejvíce obecná, jelikož jsem do ní zahrnula jak chyby ve shodu podmětu s přísudkem, užití chybného času, tak užití neexistujícího tvaru. Rozlišovat mezi jednotlivými chybami jsem nepovažovala za stěžejní, jelikož se jedná převážně o chyby intralingvální, které nejsou předmětem mé práce.

Příklady chybného tvaru slovesa:

*Why *smile? (Why **are** you **smiling**?)*

*I sometimes *watching too. (I sometimes **watch** it too.)*

He's *keep punching me on my face. (He **keeps punching me in the face.)*

*You *doesn't know? (You **don't** know?)*

*They *were *keep asking those type of questions on my Instagram. (They **kept asking** these type of questions on my Instagram.)*

*Since concert I *stay home. (Since the concert I **have been staying** home.)*

*Many people *thinks that BTS music is changing. (Many people **think** that BTS' music is changing.)*

3.2.2. Člen

V pořadí druhým nejčastějším typem chyby byly členy. Chyb v členech jsem v rámci analýzy objevila 47, tvoří tedy 15,7 % z celkového počtu. Jak již jsem zmínila v teoretické části, korejština nemá pro anglické členy žádný přesný ekvivalent a z tohoto důvodu je pro mluvčí korejštiny obtížné je správně použít. Nicméně členy v angličtině jsou jevem tak specifickým, že dělají velké problémy i mluvčím jiných jazyků. Podle Sun⁹⁸ představují anglické členy největší komplikaci pro ty jedince, jejichž mateřský jazyk žádné členy nezná. Ve své studii (která zkoumala psané projevy studentů mluvících různými jazyky, např. korejština, čínština, francouzština, polština atd.) potvrzuje, že jedinci s takovým mateřským jazykem, který sám členy používá (+Art), chybují ve členech mnohem méně, nežli tací, jejichž rodný jazyk takové ekvivalenty nemá (-Art). Rovněž konstatuje, že pravděpodobně právě pod vlivem mateřského jazyka měli +Art studenti tendenci chybovat spíše v rozhodování mezi členem určitým a neurčitým, případně s jeho pozicí ve větě, kdežto -Art studenti měli problém určit, zdali člen vůbec použít či nikoli. V případě +Art jazyků můžeme tedy mluvit spíše o interferenci interlingvální, u -Art jazyků o interferenci intralingvální.

Jelikož mezi angličtinou a korejštinou neexistuje v případě členů žádná jednoznačná paralela, můžeme rovněž chybné používání anglických členů korejskými mluvčími označit za motivované interferenci intralingvální, tedy způsobené nedokonalou znalostí samotného jazyka, než způsobené pod vlivem korejštiny.

⁹⁸ GANZHAO, Sun. *The Acquisition of English Articles by Second Language Learners: The Sequence, Differences, and Difficulties*. In: *SAGE Open*. Leden 2016. doi: 10.1177/2158244016635716

Tuto kategorii chyb jsem dále rozdělila do 3 podkategorií: vynechání (vynechání členu v kontextu, kde správně musí být použit), adice (užití členu v kontextu, kde správně nemá být použit) a nesprávný člen (užití členu neurčitého v kontextu, kde má být správně užit člen určitý a naopak). V souladu s výše zmíněnou studií od Sun jsem i já u mluvčích korejštiny jakožto jazyka, který členy nepoužívá, zaznamenala největší tendenci dělat chyby ve vynechávání a adici členů. V porovnání s tím byl poměr chyb spočívající v záměně určitého a neurčitého členu velmi malý. Frekvence výskytu těchto chyb je zaznamenána v tabulce č. 6.

	POČET CHYB	FREKVENCE
vynechání členu	38	71,8%
adice členu	12	22,6%
nesprávný člen	3	5,6%

Tabulka 6. Člen

Příklady chybného užití členu:

1) Vynechání členu

*It only take half *second. (It only takes half **a** second.)*

*You cannot speak *Korean language. (You cannot speak **the** Korean language.)*

*And then I drink glass of water. (And then I drink **a** glass of water.)*

2) Adice členu

*Go to ***the** San Diego, go to ***the** New York and then go to ***the** Korea. (Go to San Diego, go to New York and then go to Korea.)*

*I watched it with ***the** English subtitle. (I watched it with English subtitles.)*

*And some fans came from ***the** Europe, too. (And some fans came from Europe, too)*

3) Nesprávný člen

*After awards, we gather in ***the** room. (After the awards, we gathered in **a** room.)*

3.2.3. Plurál

Další kategorií jsou chyby způsobené nesprávným rozlišením mezi jednotným a množným gramatickým číslem substantiv. Těchto chyb bylo v 300 analyzovaných vzorcích celkem 45, tedy 15 %. Jak jsem již popisovala dříve, korejská substantiva sama o sobě nevyjadřují kategorii čísla, nejsou tedy ani singulativní, ani plurální. Význam jednotného či množného čísla nabývají až v daném kontextu. Přípona -들 -tül, kterou může korejština plurál vyjádřit, se používá jen za specifických okolností. Tendence mezi singulárem a plurál nerozlišovat byla tak patrná i v mém výzkumu, nejčastěji mluvčí generalizovali a použili singulativního tvaru i přesto, že mluvili o více než jedné skutečnosti.

Příklady špatného vyjádření plurálu:

*Same words but it have different *meaning. (Same words but they have different **meanings**.)*

*I don't have many *friend. (I don't have many **friends**.)*

*But some Korean *guy think I reveal too much skin. (But some Korean **guys** think I reveal too much skin.)*

*I watched it with English *subtitle. (I watched it with English **subtitles**.)*

V menší míře se vyskytovaly také chyby, kde mluvčí chybně použil substantiva v množném čísle namísto jednotného.

Příklady špatného vyjádření singuláru:

*I saw every *seasons of Twilight. (I have seen every **season** of Twilight.)*

*If you're an artist you have to combine *musics and *arts and video. (If you're an artist you have to combine **music** and **art** and video.)*

*How am I gonna explain this *songs with my outfit? (How am I gonna explain this **song** with my outfit?)*

3.2.4. Genitiv

V pořadí čtvrtou nejopakovanější chybou bylo špatné použití genitivního pádu, resp. jeho úplné vynechání. Zde je velmi patrný transfer z korejštiny, pro kterou je přirozené (zejména v moderní mluvené korejštině) genitivní pád nahradit nulovým pádem, tedy přivlastňovací sufix úplně vynechat. Atributivní význam je pak vyjádřen substantivem v adnominálním postavení. Tuto tendenci můžeme sledovat i v analyzovaných chybách, chyb tohoto typu bylo celkem 37, tedy 12,3 %.

Příklady vynechání genitivu:

*I will always pray for your *father health. (I will always pray for your **father's** health.)*

*I really like *today weather. (I really like **today's** weather.)*

*I don't like this *guy attitude. (I don't like this **guy's** attitude.)*

3.2.5. Elize

Stejně jako je pro korejštinu přirozené vynechávat pádové partikule, má tento jazyk i možnost nechat nevyřčené jisté větné členy, které by měly být kontextuálně lehce odvoditelné, zejména elize podmětu a předmětu. Rodilí mluvčí korejštiny pak v následnosti na tuto logiku mají někdy tendenci v angličtině vynechávat takové větné členy, které jsou nutné pro gramatickou správnost a úplnost věty. Tabulka níže (tab.7) ukazuje poměr výskytu elize předmětu oproti elizi podmětu.

	POČET CHYB	FREKVENCE
elize předmětu	28	75,7 %
elize podmětu	9	24,3 %

Tabulka 7. Elize

Příklady elize předmětu:

You ignored () almost three months! (You ingored **me** or almost three months!)*

I cannot stop repeating () everyday. (I cannot stop repeating **it** everyday.)*

I need two hands to put () on. (I need two hands to put **it** on.)*

Příklady elize podmětu:

Here in this country () is summer almost all year. (Here in this country, **it** is summer for almost the whole year.)*

But () very nervous. (But **I** was very nervous.)*

3.2.6. Vynechání slovesa *to be*

Další kategorií chyb je vynechání slovesa *to be* v adjektivních konstrukcích. Anglická adjektiva potřebují být doplněna o sloveso *to be*, aby byla funkční, kdežto korejská kvalitativní slovesa, která mají významově podobnou funkci, mohou stát samostatně. Tato špatně přenesená logika byla poměrně jasně důvodem pro tento typ chyb, kterých bylo celkem 30.

Příklady vynechání slovesa *to be*:

*But this picture very *cool. (But this picture **is** very **cool**.)*

*It *difficult to have chat at the same time. (It **is difficult** to have chat at the same time.)*

*No, you don't need to *shy! (No, you don't need to **be shy**!)*

3.2.7. Předložka

Rovněž u další kategorie můžeme do jisté míry sledovat interlingvální interferenci. Chyb v předložkách bylo v mé analýze celkem 24. Korejšťina oproti angličtině nechápe předložky jako samostatný slovní druh, jejich význam pak vyjadřuje pádovými koncovkami či jmennými postpozicemi. Partikule příslovečných pádů (lokativ, instrumentál) bývají v hovorově korejšťině opět často vynechávány. Mluvčí korejšťiny mají v důsledku tendenci předložky vynechávat tam, kde v korejšťině nejsou nutné, a můžeme si také všimnout, že mají mnohdy problém určit, kterou prepozici zvolit. U předložek se jedná pravděpodobně jak o interferenci interlingvální (u vynechávání předložek a používání nevhodných předložek pod vlivem korejšťiny), tak o interferenci intralingvální (nepřesná znalost pravidel pro správné používání předložek).

Chyby v předložkách jsem mohla dále rozdělit na: užití chybné předložky, vynechání předložky a adice předložky. Frekvence těchto chyb je zaznamenána v tabulce č. 8.

	POČET CHYB	FREKVENCE
užití chybné předložky	12	50 %
vynechání předložky	9	37,5 %
adice předložky	3	12,5 %

Tabulka 8. Předložka

Příklady užití chybné předložky:

*A lot of people think I'm not a big fan *with a music. (A lot of people think I'm not a big fan **of** music.)*

*I was so scared *to myself. (I was so scared **for** myself.)*

Příklady vynechání předložky:

*I couldn't reply *all those comments. (I couldn't reply **to** all those comments.)*

*You ignored *almost three months! (You ignored me **for** almost three months!)*

Příklady adice předložky:

*He doesn't want to marry *with her. (He doesn't want to marry her.)*

3.2.8. Komparace adjektiv

Další kategorií jsou chyby v anglické komparaci adjektiv, kterých bylo 21. Komparace, tedy komparativ a superlativ, je v poměrně obtížná pro studenty angličtiny obecně, jelikož je poměrně nepravidelná. Pro různý typ adjektiv se odlišují různá pravidla a navíc existují adjektiva taková, která jsou vyčleněná úplně zvlášť jakožto nepravidelná. U korejských mluvčích si můžeme všimnout navíc tendence nadužívat příslovce *more*, které pravděpodobně připodobňují korejskému 더 *tō* (더욱 *tōuk*). Zároveň při použití částice 보다 *poda*, která by odpovídala anglickému *than*, může korejština zmíněné adverbium vypustit. Tuto logiku reflektovaly také některé chyby v mé analýze, kdy bylo sice správně použito příslovce *than*, ovšem dané adjektivum bylo zachováno v pozitivu. Můžeme tedy mluvit o působení jak interferenci interlangvální, tak intralingvální.

Příklady chybné komparace adjektiv:

*My face is *small than you. (My face is **smaller** than yours.)*

*How can I say this in more *politer way? (How can I say this in a **more polite** way?)*

*I really need hot soup to make this morning *more nicer. (I really need hot soup to make this morning **nicer**.)*

*Who is the *most *closer to the dance teacher will do it. (Whoever is **(the) closest** to the dance teacher will do it.)*

3.2.9. Slovosled

Nejméně častým typem chyby bylo selhání ve vytvoření správného anglického slovosledu, kterých bylo celkem pouze 6. Jednalo se o porušení pevného anglického slovosledu, tedy špatné uspořádání větných členů zjevně právě pod vlivem korejštiny. Můžeme tedy hovořit o interferenci interlingvální.

Příklady chybného slovosledu:

Today korea's weather is fine. (Today's weather is fine in Korea. Today's weather in Korea is fine.)

*Please, *every my mistake, write down! (Please, write down my every mistake!)*

*I'm *alone okay. (I'm okay alone.)*

*But I *now very tired. (But now I'm very tired.)*

4. ZÁVĚR

Nejčastějším typem gramatické chyby v rámci mé analýzy byl chybný tvar slovesa, který tvořil 17,7 % z celkového počtu 300 chyb. Stejně ale jako členy, které byly druhým nejčastějším typem a tvořily 15,7 % chyb, nejsou ale s největší pravděpodobností motivovány interlingvální interferencí, tedy nevznikají pod vlivem korejštiny jako mateřského jazyka. Vznikají z důvodu intralingvální interference, tedy z důvodu nedokonalé znalosti gramatických pravidel. Oproti tomu u dalších kategorií chyb, u plurálu, genitivu, elize, vynechání slovesa *to be*, předložek, komparace adjektiv a slovosledu, si můžeme všimnout nápadné paralely mezi korejskou gramatikou a vyřčenými chybnými výroky. U těchto kategorií tedy již můžeme mluvit o interlingvální interferenci (nebo o dvojitěm působení interlingvální a intralingvální interference), tedy chyby vznikají chybnou aplikací logiky mateřského jazyka na cílový jazyk. Nejfrekventovanější kategorií v chybách vznikající interlingvální interferencí bylo chybné tvoření plurálu (15 % z celkového počtu). K těmto chybám velice pravděpodobně došlo pod vlivem korejštiny, která nemá kategorii gramatického čísla pevně stanovenou, tedy korejská substantiva v nulovém pádě mohou být v různých kontextech chápány buď jako singulativní, nebo plurální. To se následně projevuje na neschopnosti korejských mluvčích mezi těmito dvěma typy gramatického rolu v angličtině rozlišovat. Nejčastěji se jednalo o použití substantiva v jednotném čísle v kontextu, kdy dané substantivum mělo odkazovat k více než jedné skutečnosti. Chyby v kategorii genitivu a elize se vyskytovaly ve stejné frekvenci (12,3 %) a rovněž v nich můžeme sledovat jasné souvislosti s korejskou gramatikou. Stejně tak i chyby v kategorii vynechání slovesa *to be* (10 %) byly motivované absencí slovesa být u korejských kvalitativních sloves. U předložek (8 %) a komparace adjektiv (7 %) byly chyby rovněž z jisté části motivované vlivem mateřského jazyka, nemůžeme však popřít ani vliv intralingvální. Nejméně četnou kategorií tvořily chyby v rámci slovosledu, které se v porovnání s ostatními kategoriemi vyskytly ve velmi malém počtu (2 %).

Tyto poznatky nám mohou pomoci lépe pochopit, proč se mluvčí korejštiny v angličtině jistých chyb dopouští. Za kategorie velmi specifické pro korejské mluvčí považuji chyby v plurálu, genitivu, elizi a vynechání slovesa *to be*. Pro mluvčí indoevropských jazyků mohou být takové chyby chápány jako poněkud nelogické a mohou je zaskočit. Zejména u chyb v plurálu a elizi může pak při komunikaci dojít i zásadnímu nepochopení. Jelikož je čeština angličtině v mnoha

ohledech do jisté míry podobná, zejména pokud jde o zmíněné kategorie gramatického čísla, genitivu a možnosti elize větných členů, mohou být poznatky z této práce použity jako podklad pro další výzkum vlivu korejštiny na osvojování češtiny, či mohou být využity při výuce českého jazyka korejským mluvčím. Výsledky analýzy by pak mohli při výuce češtiny pomoci lektorům dopředu předvídat gramatické jevy, se kterými by mohli mít mluvčí korejštiny největší problémy, a zároveň pochopit důvod, proč mohou být určité jevy problematické.

Jako limitující pro můj výzkum považuji zejména počet kategorií chyb, na které se v rámci analýzy zaměřuji. Pro účely své bakalářské práce se soustředím jen na 9 typů gramatických chyb, které se ve zkoumaných projevech vyskytovaly nejčastěji. Bylo by zajímavé udělat rozsáhlejší studii a prozkoumat tak další způsoby (také např. z hlediska fonetického), kterak korejština může ovlivňovat anglický projev. Další aspekt mého výzkumu, který je nutno brát v potaz, jsou samotné osobnosti, jejichž projevy jsem analyzovala. Všechny 15 osob byly ve věkovém rozmezí 20 až 30 let a pohybují se ve velmi specifických sférách veřejného dění, nelze tedy s jistotou tvrdit, že naprosto věrně reflektují jazykovou situaci široké korejské veřejnosti. Pro věrnější analýzu by bylo vhodné zapojit respondenty z různých společenských vrstev a udržet přitom genderovou vyváženost. Poznatky z takového průzkumu by mohly být posléze také použity k analýze výukových metod anglického jazyka v Koreji, a zdali by mohly být tyto chyby eliminovány efektivnějším způsobem výuky.

Je také nutno pamatovat, že osobnosti, které jsem v rámci svého výzkumu analyzovala, mají prokazatelný vliv na korejskou společnost, a to zejména mladou generaci. Lze tedy odůvodněně předpokládat, že svými veřejnými projevy ovlivní i své sledovatele, ať už pozitivně, nebo negativně. Fanoušci pak během interakce se svým oblíbencem od něj mohou leccos pochytit, což v důsledku může mít negativní dopad na jeho anglický projev.

5. POUŽITÉ ZDROJE

BROWN, Douglas. *Principles of language learning and teaching: A course in language acquisition*. 6.vyd. New York: Pearson Education. 2014. ISBN: 0-13-304194-8

CORDER, Pit. *Error Analysis and Interlanguage*. Hong Kong : Oxford University Press. 1987.

CORDER, Pit. *The significance of learners' errors*. In: *International Review of Applied Linguistics*. Vol 5. Leden 1967.

ČCHÖ, Hŭi-jöng. *Hangugin jöng-ö kjosawa wönömin jöng-ö kjosaui hjömnjökssuöbul tchonghan ŭisasotchongnŭngnjök hjangsange kwanhan jöngu*. Magisterská práce. Chosun University, Department of English education. 2015

ČIN, Kjöng-ä a KWÖN, Sö-gjöng. *Čchodŭnghakkjo jöng-ö kjojugui siltchäwa čängččöm: kjosaui insik čungsimüro*. In: *Hjödä jöng-ö kjojuk*. Vol. 21, No. 1. 2020. s. 22-31.

ČÖN, Mi-hjön. *Globalization and native English speakers in English Programme in Korea (EPIK)*. In: *Language, Culture and Curriculum*. Vol. 22, No.3. 2009. s. 231-243. doi: 10.1080/07908310903388933

DECHERT, Hans. *How a story is done in a second language*. In: FAERCH, Claus a KASPER, Gabriele (Eds.). *Strategies in interlanguage communication*. Harlow: Longman. 1983.

DUŠKOVÁ, Libuše. *On sources of errors in foreign language learning*. In: ROBINETT, Betty a SCHACHTER, Jayquelyn.(Eds.). *Second Language Learning: Contrastive Analysis, Error Analysis, and Related Aspects*. Ann Arbor: University of Michigan Press. 1983. s. 215–233.

DUŠKOVÁ, Libuše. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. vyd. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2211-0.

Ellis, D. *A behavioral approach to information retrieval system design*. In: *Journal of Documentation*. Vol 45, No. 2. 1989. s. 171–21.

ELLIS, Rod. *Understanding second language acquisition*. 6. vyd. Oxford: Oxford University Press. 1990. Oxford English. ISBN 019437081x.

ELLIS, Rod. *Second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press, 1997. ISBN 978-0194372121.

ELLIS, Rod a BARKHUIZEN, Gary. *Analysing Learner Language*. China: Oxford University Press. 2005. ISBN 0-19-431634-3.

ELLIS, Rod. *The study of second language acquisition*. 2. vyd. Oxford: Oxford University Press. 2008.

GRANGER, Sylviane. *Error-tagged Learner Corpora and CALL: A Promising Synergy*. In: *CALICO Journal*. Vol. 20, No. 3. 2003. 465-480.

GANZHAO, Sun. *The Acquisition of English Articles by Second Language Learners: The Sequence, Differences, and Difficulties*. In: *SAGE Open*. 2016. doi: [10.1177/2158244016635716](https://doi.org/10.1177/2158244016635716).

I, Wan-gi. *Jǒng-ǒkwa kjojukkwadžǒngŭi pchjǒnčhankwa jǒng-ǒ kjojugŭi kwadže*. In: *Jǒng-ǒ kjojuk*. Vol. 70, No. 5. 2015. s. 25-32.

KRASHEN, Stephen. *Second Language Acquisition and Second Language Learning*. Oxford: Pergamon. 1981.

KRASHEN, Stephen a TERRELL, Tracy. *The natural approach: Language acquisition in the classroom*. New York: Pergamon Press. 1983. s. 136.

KREJČOVÁ, Elena. *Problematika osvojování druhého jazyka – teorie a praxe*. Habilitační práce. Masarykova Univerzita, Filozofická fakulta. Brno, 2008. s.9.

LONG, Michael. *Instructed Interlanguage Development*. In: BEEBE, Leslie (Ed.). *Issues in Second Language Acquisition: Multiple Perspectives*. Rowley, MA: Newbury House. 1988. s. 115-141.

LOTT, David. *Analysing and counteracting interference errors*. In: *ELT Journal*, Vol. 37 No. 3. 1983. s. 256–26.

MITCHELL, Rosamond a MYLES, Florence. *Second Language Learning Theories*. London: Hodder Arnold, 2004.

OLLER, John a ZIAHOSSEINY, Seid. *The Contrastive Analysis Hypothesis and Spelling Errors*. In: *Language Learning: A journal of Research in Language Studies*. Vol. 20 No. 2. 1970. s. 183-189.

PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejského jazyka*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2178-4.

QUIRK, Randolph; GREENBAUM, Sidney; LEECH, Geoffrey; SVARTIK, Jan. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Longman. 1985.

SHAFFER, David. *Teaching Techniques for Korean Loan-word Interference*. dostupné z: <http://pusanweb.com/kotesol/conf99/shaffer.html> (12. května 2021)

WATSON-GECEO, Karen a NIELSEN, Sarah. *Language socialization in SLA*. Malden, MA: Black- well. 2003. s. 155-177.

Analyzované projevy:

Charming Jo: Charming Jo 조매력. *How Charming_Jo speaks English??*. 21. srpna 2018. dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=L0oJHk7vDos&t=1019s>. (12. května 2021)

Charming Jo: Charming Jo 조매력. *How to open a home party with VRChat*. 28. ledna 2021. <https://www.youtube.com/watch?v=N1AbNydia-s>. (12. května 2021)

HAchubby: HAchubby. *HAchubby & 39daph tries to make pizza!*. 21. března 2020. dostupné z : <https://www.youtube.com/watch?v=I0g16AG1Lns>. (12. května 2021)

HAchubby: HAchubby. *Learning How To Cook Pasta! w/ 39Daph & AngelsKimi*. 31. října 2019. dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=mbg7qOT6JL8&t=386s>. (12. května 2021)

HAchubby: HAchubby. *TRYING AMERICAN PIZZA FOR THE FIRST TIME! - IRL Stream in San Diego!*. 18. října 2019. dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=rcDm2P6CzX4>. (12. května 2021)

Hyunjin: FSG 2Min sub. *[ENG SUBS] Stray Kids Hyunjin V Live Dance Practice / Mmmh by kai and Psycho*. 2. února 2021. dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=aKP9PRQE_FU. (12. května 2021)

Hyunjin: Cute lil Grandma. *Hyunjin's Counseling Center but It's Only in English //Stray Kids moments (subs español disponibles)*. 4. června 2020. <https://www.youtube.com/watch?v=PUeOAc02fj0>. (12. května 2021)

Hyunjin: Cute lil Grandma. *Hyunjin's Counseling Center but it's only in English pt.2// stray kids moments*. 8. červenec 2020. dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=Wkj7wWWBwGc&t=2s>. (12. května 2021)

IU: Kim Ji Cam. 191213 IU (아이유) - Love Poem Concert in Manila FULL Part 1. 16. prosince 2019. dostupné z : <https://www.youtube.com/watch?v=FSvLRfCVsrc>. (12. května 2021)

IU: Kim Ji Cam. 191213 IU (아이유) - Love Poem Concert in Manila FULL Part 2. 6. ledna 2020. dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=evalEecwkvk>. (12. května 2021)

Jaemin : Stanice tvN. *Na'ui jŏngŏsačchungi bāk sigan. (My English Puberty 100 Hours)*. Televizní pořad. Epizody 2-4. 2018.

Key: BuzzFeed Celeb. *Key From SHINee Tells Us About His First Times*. 5. února 2019. dostupné z : <https://www.youtube.com/watch?v=oY22Kd1rrdA>. (12. května 2021)

Key: iHeartRadio. *SHINee's Key Cooks a Meal & Talks New Music / Exclusive Interview*. 15. května 2019. dostupné z : https://www.youtube.com/watch?v=zc_2H_UBOD4&t=398s. (12. května 2021)

Key: SHINee Live SHINee. *201014 [1] SHINee Key Instagram Live*. 13. října 2020. dostupné z : <https://www.youtube.com/watch?v=3UtFIzsgJbs>. (12. května 2021)

Big Marvel: BigMarvel. *Korean Convenience store*. 19. srpna 2018. dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=jFgcLqlSG7U>. (12. května 2021)

Big Marvel: BigMarvel. *My Cat Cafe (ft.Edward Avila)*. 23. července 2018. dostupné z : <https://www.youtube.com/watch?v=GlhAJhGRI8g>. (12. května 2021)

Big Marvel: BigMarvel. *Japan Trip*. 23. června 2018. dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=UbaPR1LSvhE>. (12. května 2021)

Pak Po-Göm: Gia Allana. *Park Bo Gum speaks in English during presscon in the Philippines*.

21. června 2019. dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=PU3N55vD9HU>. (12. května 2021)

Pak Po-Göm: Kymmy PH. *Park Bo Gum with Anne Curtis - Q&A Good Day in Manila - Bo Gum speaks impressive English!!*. 23. června 2019. dostupné z :

https://www.youtube.com/watch?v=4d1Q3_t7CY&t=136s. (12. května 2021)

PONY Syndrome: Morphe. *35I Icy Fantasy Artistry Palette GRWM with Pony Park and James*

Charles. 1. února 2020. dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ePe064CBc-8&t=139s>. (12. května 2021)

PONY Syndrome: Shiseido. *PONY Syndrome & Chriselle Lim: Makeup Collection Review / Shiseido*. 5. května 2020. dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=AmPD38KKOTk&t=123s>. (12. května 2021)

RM: Arirang TV. *[After School Club] BTS (방탄소년단) - Ep.158(Full Episode)*. 7. května

2015. dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=7oYPQk6_lvs&t=2208s. (12. května 2021)

RM: Arirang TV. *[After School Club] BTS (방탄소년단) - Ep.191 (Full Episode)*. 24. prosince

2015. dostupné z : <https://www.youtube.com/watch?v=zgsPnoefLl4>. (12. května 2021)

RM: The Late Late Show with James Corden. *BTS Carpool Karaoke*. 26. února 2020. dostupné

z : <https://www.youtube.com/watch?v=T4x7sDevVTY>. (12. května 2021)

Ryujin: BUILD Series. *K-Pop Girl Group ITZY Talks "ITZY? ITZY!", The ITZY Premiere*

Showcase Tour. 27. ledna 2020. dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=nuBtLR3UCrY>. (12. května 2021)

Ryujin: Seventeen. *ITZY On Heartbreak, Their Dream Collab, Favorite Tour Moments, and More! / 17 Questions / Seventeen*. 7. května 2021. dostupné z:

Sibongtv: Sibongtv 시봉 tv. *Malatang time*. 15. září 2020. dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=-hX1YbEUsvQ&t=3513s>. (12. května 2021)

Sibongtv: Sibongtv 시봉 tv. *Dating My Best Friend's Ex-Girlfriend (Eng Sub)*. 24. září 2019.

dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=2HWhulHyRlA>. (12. května 2021)

Sibongtv: Sibongtv 시봉 tv. *Coffee Morning and the Live*. 26. dubna 2021. dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=UvqM7aAMQFE&t=1024s>. (12. května 2021)

Sin Se-Gjǽng: Stanice O'live. *Kukkjǽng ǽmnǽn počcha (Olive Pocha)*. Televizní pořad. Epizoda 4. 2018.

퇴경아 약먹자 (Tchǽgjǽnga jangmǽkččea): 퇴경아 약먹자. *새해기념 라이브, NEW YEAR*

LIVE STREAMING. 31. prosince 2020. dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=L0oJHk7vDos&t=1019s>. (12. května 2021)

<https://www.youtube.com/watch?v=47L8P9lAYc0>. (12. května 2021)

Yeri: iHeartRadio. *Red Velvet Answers Fan Questions And More / Exclusive Interview*. 22. února

2019. dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=Eh6Ltj08ICs>. (12. května 2021)

Yeri : *ARIRANG K-POP. After School Club(Ep.250) Red Velvet(레드벨벳) _ Full Episode _*

020717. 7. února 2019. dostupné z : <https://www.youtube.com/watch?v=MZnKkvVWdIY>. (12. května 2021)